

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

A. Pemkus: „Jei Lietuva nekvis, sugrįžtančiųjų bus mažai“ – 7 psl.

- Atgimimo šauklys – 2, 13
- Protokolinė demokratija – 3, 13
- Apie jaunimo literatūros ambasadorius ir R. Sepetys knygą – 3
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio – 4
- LF ir AŠF nori atverti naują puslapį – 5
- Gabiausiems VDU studentams – B. Bieliuko vardo stipendijos – 5, 13
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- Sportas – 8
- Ar išmoks žiūrovai tarti režisieriaus pavardę? – 9
- Renginių kalendorius – 10–11

Valiutų santykis
1 USD — 2.64 LT
1 EUR — 3.45 LT

A. Kubiliui paskirtas „Pasaulio lyderio“ apdovanojimas

Vilnius (Delfi.lt) – Roterdamo Erasmus universiteto Ekonomikos fakulteto asociacija premjerui Andriui Kubiliui suteikė 2012 m. „Pasaulio lyderio“ apdovanojimą už nuopelnus ekonomikos srityje. Šis metinis apdovanojimas skiriamas pasaulio vadovams už ypatingus pasiekimus politikos, ekonomikos ir visuomenės gerovės srityse.

„Jūsų dėka, ministre pirmininke, Lietuva pakilo į aukštesnį lygmenį. Jūsų pastangos siekiant atgaivinti Lietuvos ekonomiką ir Jūsų veiksmai švelninant ekonominės krizės padarinius kelia susižavėjimą. Nors Lietuva smarkiai nukentėjo nuo krizės, jos ekonomikos atsigavimas trečiąjį ketvirtį buvo pats sparčiausias Europos Sąjungoje. Daugelį žmonių taip pat labai žavi ir įkvepia Jūsų gilus domėjimasis politikos mokslais, istorija ir žinių ekonomika“, – rašoma Roterdamo Erasmus universiteto Ekonomikos fakulteto asociacijos laiške Lietuvos Vyriausybės vadovui.

„Pasaulio lyderio“ apdovanojimą anksčiau yra gavę NATO genera-

Lietuvos premjeras savo paskutinio apsilankymo JAV metu. Dešinėje – JAV Valstybės sekretorė H. Clinton.

Dianos Garbačiauskienės nuotr.

linis sekretorius Anders Fogh Rasmussen, Pasaulio prekybos organizacijos vadovas Pascal Lamy, Švedijos ministras pirmininkas Fredrik Reinfeldt, buvęs Vokietijos kancleris Gerhard Schröder. Apdovanojimų iškil-

mės vyks sausio 31 d. Roterdame, Erasmus universitete. Apdovanojimą Lietuvos Vyriausybės vadovui įteiks buvęs Nyderlandų Karalystės ministras pirmininkas Jan Peter Balkenende.

Pentagonas imasi griežtų taupymo priemonių

Washington, DC (BNS) – Kaip paskelbė gynybos sekretorius Leon Panetta, jau per ateinančius penkerius metus JAV kariuomenė sumažės 90,000 karių, tačiau pabrėžė, kad JAV ginkluotosios pajėgos ir toliau liks stipriausios pasaulyje. JAV armija ir toliau sugebės įveikti „bet kokią priešą bet koku metu“, – sakė L. Panetta. Anot jo, aktyviosios karinės tarnybos karių skaičius bus sumažintas 70,000 iki 490,000. Jūrų pėstininkų

sumažės 20,000 iki 182,000. Kartu bus ženkliai sumažintas amerikiečių karių skaičius Europoje. Bus atsakyta dviejų iš šiuo metu keturių Europoje esančių brigadų. Trys iš keturių JAV brigadų yra Vokietijoje.

L. Panetta patvirtino naują karinę strategiją, kurią prieš kelias savaites paskelbė šalies prezidentas Barack Obama. Remiantis ja, JAV ginkluotosios pajėgos bus mažesnės, tačiau lankstesnės. Dėmesys atei-

labiau bus kreipiamas į Aziją ir Artimuosius Rytus. Vien tik per ateinančius penkerius metus ketinama sutaupyti 259 mlrd. dolerių, kalbėjo L. Panetta. Iki 2022 m. ši suma sieks 487 mlrd. dol.

Rimtomis grėsmėmis L. Panetta pirmiausiai pavadino branduolines programas Irane ir Šiaurės Korėjoje. Be to, jis pabrėžė kibernetinių išpuolių grėsmę. Opozicijoje esantys respublikonai kritikuoja naują kryptį.

JAV mokslininkui – Lietuvos valstybinis apdovanojimas

Vilnius (President.lt) – Tarptautinę Holokausto atminimo dieną, sausio 27-ąją, Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ karininko kryžiumi apdovanojo JAV mokslininką Antony Barry Polonsky. Apdovanojimas suteiktas už nuopelnus Lietuvos Respublikai ir už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje.

A. B. Polonsky – Jungtinių Valstijų Brandeis University Istorijos ir Artimųjų Rytų studijų profesorius, aktyvus lietuvių-lenkų-žydų santykių ir istorijos problematikos tyrinėtojas. Mokslininkas yra viena svarbiausių figūrų holokausto tyrimų srityje tiek JAV, tiek tarptautiniu mastu. Profesorius prisideda prie lietuvių ir žydų tarptautinio dialogo, supratimo akademinėje bei politinėje aplinkoje. Savo, kaip mokslininko, tyrinėjančio holokausto, žydų klausimą Rytų Europoje, autoritetu jis padeda pristatyti Lietuvos mokslininkų, istorikų nuveiktus darbus, paro-

LR prezidentė Dalia Grybauskaitė ir JAV mokslininkas Antony Barry Polonsky.

President.lt nuotr.

dyti, kad Lietuva yra atvira dialogui skausmingiausiais savo praeities ir istorijos klausimais.

Nuo 1994 m. Lietuva kasmet mini Nacionalinę Holokausto aukų atminimo dieną (rugpjūčio 23 d.), skirtą Vil-

niaus geto likvidavimui 1943 metais atminti. 2005 metais, minint Aušvico mirties stovyklos išvadavimo metines, Jungtinės Tautos sausio 27-ąją paskelbė Tarptautine Holokausto atminimo diena.

Redakcijos žodis

Prieš keletą dienų į redakciją atlydo el. laiškas iš Lietuvos, kuriame prašoma leidimo naudotis „Drauge“ skelbiamais straipsniais. Paklauste, kuo šis laiškas išskirtinis ir kodėl jį čia miniu? O todėl, kad žmogus, jį parašęs, yra praradęs regėjimą. Jis nori, kad su „Drauge“ skelbiama medžiaga susipažintų ir jo sukurto internetinio puslapio lankytojai, kurie taip pat yra nematantys arba silpnaregiai žmonės. „Mes siekiame, – rašo Vytautas, – kad svetainėje kiekvienas narys galėtų pasireikšti (...). Svarbiausia, kad būtų kur ateiti ir pareikšti savo mintis, o gal net ir parodyti savo kūrybinius sugebėjimus. Kad šiuo puslapiu susidomėtų gausnesnis būrys mūsų organizacijos narių, reikėtų įdomesnio ir įvairesnio turinio. Manau, kad jūsų leidinys galėtų tam pasitarnauti.“ Pasitikdama naujuosius metus viename iš savo vedamųjų išsakaiu pageidavimą, kad ne „Draugas“ ieškotų skaitytojų, bet skaitytojai jo. Palinkėjimas pildosi. Ir su kaupu.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00 Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00 Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00 Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00 Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė dalia.cidzikaitė@gmail.com Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas: rastine@draugas.org skelbimai@draugas.org administracija@draugas.org

Šiais metais sukanka 150 metų nuo prelato Jono Mačiulio-Maironio gimimo ir 80 metų nuo jo mirties. Apie šį iskilų kunigą, poetą ir Lietuvos atgimimo šauklį bus kalbama mokyklose, konferencijose, įvairiuose renginiuose, apie jį kalbėsime ir bažnyčiose. Apie Maironį negalima nekalbėti.

Maironio tėvai buvo religingi, lenkuojantys lietuviai. Jonukas – pamaldus ir kuklus vaikas. Vysk. Motiejus Valančius suteikė jam Sutvirtinimo sakramentą. Ta proga užkalbino Jonuką: „Ar nenorėtum būti kunigu ar vyskupu?“ Jonukas atsakė norįs būti ir kunigu, ir vyskupu.

Gimnazijoje Jonas Mačiulis turėjo gerą draugą Antaną Vytartą, įstojusį į Kauno kunigų seminariją. Jonas norėjo sekti draugu, bet Šiluvos klebonas nepatarė tėvui leisti vaiką taip anksti stoti į seminariją. Baigęs gimnaziją 1883 m., Mačiulis išvyko į Kijevo universitetą, bet širdis traukė namo. Praėjus metams, jis – jau Kauno kunigų seminarijoje. Jos rektorius labai vertino išsilavinusį naująjį seminaristą. Seminarijoje Mačiulis daug skaitė apie Lietuvos praeitį ir rašė dar gimnazijoje pradėtą Lietuvos istoriją. Seminarijoje jo tautiškam susipratimui formuotis lemiama įtaką padarė vysk. Antanas Baranauskas.

Baigęs seminariją, 1888 m. kun. Mačiulis išvažiavo į Petrapilio akademiją. Iki jo atvykimo joje viešai kalbėta lenkiškai, vokiškai, lotyniškai, bet ne lietuviškai. Kun. J. Mačiulis sulaužo nerašytą taisyklę ir vieno jubiliejaus proga prabyla lietuviškai. Taip jis tapo čia besimokančių lietuvių vadu. Su draugais diskutuoja, lietuviškai rašo Tilžėjeėjusiai „Apžvalgai“, bet visa tai dar slapta, kad neįkliūtų caro žandarams.

Baigęs akademiją kun. Mačiulis grįžo profesoriauti į Kauno kunigų seminariją. Ir čia sulaužo nusistovėjusią tvarką dėstyti lotyniškai ir dogminę teologiją dėsto lietuviškai. Klierikai jį myli ir daugelis pas jį eina išpažinties. Vienas klierikas taip apibūdino savo dėstytojus: „Cirtautą gerbėm, Davidavičiaus privengėm, kai kurių bijojom, o Mačiulį

Atgimimo šauklys

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

mylėjom lyg vyresnį brolių.”

1894 m. kun. Mačiulis pakviečiamas į Petrapilio akademiją prefekto pareigoms. Čia jis dėsto moralinę teologiją ir aktyviai reiškiasi kaip visuomenininkas ir lietuviybės gynėjas. Akademijoje parašo poemą „Jaunoji Lietuva“ ir „Raseinių Magdė”.

1909 m. mirus Kauno kunigų seminarijos rektoriui kun. J. Davidavičiui, vysk. Gasparas Cirtautas pakvietė kun. J. Mačiulį Kauno kunigų seminarijos rektoriaus pareigoms. Jis mielai priėmė pakvietimą, nors reikėjo 2,400 rublių metinę algą Akademijoje iškeisti į 630 rublių metinę algą seminarijoje. Net geri žmonės stebėjosi Mačiulio idealizmu. Metropolitas V. Kliučinskis Maironiui pasiūlė akademijos rektoriaus pareigas, bet vysk. Cirtauto raginamas atsisakė tokio pasiūlymo. Pradėjęs eiti pareigas, naujasis rektorius klierikams prabilo lietuviškai. Vieni kritikavo rektorių, kiti labai džiaugėsi.

Atsikėlęs į Kauną nusipirko na-

mą, jame įkūrė katalikų knygyną, katalikų moterų draugiją ir kitas katalikiškas įstaigas. Tačiau netruko atsirasti skundų net Vatikane, kad Kunigų seminarijos rektorius apsisitatė

moterimis. Dėl šių skundų renkant kandidatą į vyskupus Maironis buvo aplenktas, o į jo vietą išrinktas kan. Juozapas Skvireckas. Rektoriumi išbuvo iki mirties. Šventojo Tėvo atstovas Lietuvai Antonio Zecchini, remdamasis tendencingais šaltiniais, savo rašte Šventajam Sostui apibūdino Maironį kaip nesirūpinantį seminarija ir rašantį erotinius eilėraščius.

Maironis – ne tik tautos atgimimo dainius, sunkiu metu kvietęs Lietuvą keltis naujam gyvenimui. Jis buvo labai taurus bei dvasingas kunigas. Paprastas, nuosaikus, išlaikantis jausmų ir proto harmoniją. Stipri valia padėjo jam visada išlikti moralinėje aukštumoje. Jį žeidavo apkaltos ir šmeižtai, bet daug ką sugebėdavo nukęsti. Buvo labai pagarbus su moterimis. Nepakęsdavo, jei kas bandydavo kalbėti apie jas nepagarbiai.

Savo pareigas Maironis atlikdavo labai uoliai. Kunigystė Maironiui nebuvo antraeilis dalykas. Jis ne tik tautos dainius, bet ir gilaus tikėjimo kunigas. Po Mišių visuomet meldavosi, priimdavo Švč. Sakramentą, dažnai eidavo išpažinties ir su klierikais atlikdavo rekolekcijas. Maironis buvo nepajudinamų principų žmogus. Tikėjimas ir meilė Tėvynei buvo jo gyvenimo pagrindinė ašis. Jis iki mirties išlaikė idealizmą ir valingai bandė jį paversti gyvenimo tikrove.

Evoliucijos Maironio gyvenime beveik nepastebime: koks išėjo į gyvenimą, toks ir liko. Dėl to „pažangieji” lietuviai jį laikė atsilikusiu. Nihilistiškai nusiteikusi Lietuvos šviesuomenės dalis bandė sudaryti apie Maironį neigiamą opinią, net jo poemoje „Jaunoji Lietuva” nesurado nieko patriotiško. 1932 m. Vasario 16-ąją teatre oficialus kalbėtojas paminėjo daug šviesių lietuvių, vedusių tautą į laisvę, tik Maironio neminėjo, nors jis

Nukelta į 13 psl.

LAIŠKAI

LIETUVIS LAIVO „COSTA CONCORDIA” TRAGEDIJOJE

Visiškai nenustebsiu, jei paaiškės, jog Lietuvos Respublikos pilietis Tomas Romikaitis, kol kas vienintelis žinomas lietuvis, plaukęs dabar jau pusiau paskendusiame italų „Costa” linijos laive, nebuvo žinomas LR ambasadoje Italijoje, nes... nebuvo užsiregistravęs kaip keliautojas. Kodėl? Todėl, kad jis greičiausiai tame turistiniame laive dirbo.

Kaip ir jaunas, žvalus Andrius, su kuriuo susipažinome laive „Sundream”, paskutinį kartą lankydamiesi Kubos Havanos uoste. Jis pasipasakojo, kad jo žmona dirba kitame kelionių jūromis turistiniame laive, kad tikėjosi trumpam su ja pasimatyti, kai abu laivai atplauks į Cozumel salos uostą... Pora Lietuvoje paliko vaikutį tėvų ir senelių priežiūrai. Dienos metu Andrius vikriai dirbo kelneriu aplink baseiną. Pavakaryje tiesiog bėgte žemyn laiptais nešiojo sulankstytus stalus, su vos

trumpa atvanga su mumis pasikalbėti po senosios Havanos žvaigždėtų dangumi...

Edmundas Petrauskas
London, Canada

AR DAR KAS NORS PRISIMENA ŠĮ PAPROTĮ?

Etnologė Skaidrė Urbonienė pokalbyje su Lietuvos radijo laidos „Gyvoji istorija” vedėja Inga Berulienė („Kuo savita lietuviškoji kryždirbystės tradicija”, „Draugas”, 2012 m. sausio 10 d.) teigia, kad, besistažuodama Olandijoje, sužinojusi „apie ženklus, kuriuos statydavo prie namų, mirus tos šeimos nariui. (...) Taip kaimo ar miesto žmonės sužinodavo, kad šiuose namuose yra velionis”. Šis įdomus teiginys priminė dar vaikystės metais Lietuvoje išgyventą gražų, kiek skirtingą, bet panašų, to paties tikslo siekiantį paprotį. Velionį pašarvojus, būdavo smulkiai sukapojama krūva eglišakių. Jie būda-

vo sudedami į pintines, o šios išdalinamos vaikams (kuriems tai buvo didelė garbė ir atsakomybė), kad jais išbarstytų žalią taką, nuo mirusiojo namų iki svarbesnės miesto ar miestelio gatvės, kad praeiviai, juo sekdami, galėtų ateiti ir velionį pagerbti. Ar šį paprotį dar kas nors prisimena?

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

LIETUVA: 22 – 50 – 22 – ??

1918–1940 = 22 laisvės metai.
1940–1990 = 50 okupacijų metai.
1990–2012 = 22 laisvės metai.

Per pirmuosius 22 laisvės metus Lietuva stiprėjo. Per 50 okupacijos metų Lietuva kentėjo. Per antruosius 22 laisvės metus Lietuva silpnėjo. 700,000 lietuvaičių išdūmė iš Lietuvos... 71 proc. dar Lietuvoje likusių lietuvių norėtų išlėkti.. Ir tik vienas kitas sugrįžo. Ką atneš tretieji 22 metai?

Antanas Klimas
Rochester, NY

Lietuvoje gausu įvairiausių renginių, renginukų, renginėlių. Tik spėk visur nueiti. Bet jeigu visur dalyvausi, nieko kito nenuveiksi. Kuo toliau, tuo labiau imu suprasti, jog atėjo metas pradėti kritiškiau žvelgti į tuos, kurie kviečia. Pirmiausiai privalu išsiaiškinti, kodėl kviečia. Juk kai kurie susitikimai, diskusijos, seminarai – beprasmiškas laiko gaišinimas. Juose – nieko naujo, originalaus, įsimintino. Geriausiu atveju kartojamos seniai įvardintos, visiems žinomos tiesos. Bet štai išeičių niekas nesiūlo.

Vakarą, į kurį sausio 14-ąją pakvietė kunigas Robertas Grigas, neabejotinai priskirčiau prie prasmingųjų. Juk tą šeštadienio popietę Kaune buvo surengtas susitikimas su Sergej Kovaliov. Tikriausiai niekam nereikia priminti, kad Kovaliov – legendinis Rusijos žmogaus teisių gynėjas, žinomas laisvės ir demokratijos propaguotojas. Dabar jau – ir Lietuvos Laisvės premijos laureatas. Laisvės premijų komisijos pirmininkas Seimo narys Petras Auštrevičius ne veltui pabrėžė: „Rusijos disidentas, žmogaus teisių gynėjas Sergejus Kovaliovas visokeriopai vertas pirmosios Laisvės premijos, įsteigtos Lietuvoje, ir, manau, kad šios premijos suteikimas šitam iškiliam asmeniui būtų taip pat didelė garbė Lietuvai. Premija skiriama už ilgalaikę, nenuilstamą veiklą, padariusią įtakos tikrai ne vienai valstybei. Lietuvai iškovoti laisvę be Rusijos demokratijos paramos, be Rusijos disidentų ir demokratų paramos vargu ar būtų

Protokolinė demokratija

GINTARAS VISOCKAS

buvę įmanoma.”

Nors tai toli gražu ne pirmasis mano susitikimas su žinomu sovietinių laikų disidentu, minėtas Kauno arkivyskupijos organizuotas vakaras tikrai neprailgo. Susitikimo organizatoriai elgėsi itin taktiškai, išvalgiai. Jie leido daugiau kalbėti svečiui, nei patys kalbėjo. Kauno arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus vadovautas vakaras užtruko ilgokai, bet buvo prasmingas ir turiningas.

O juk prieš keletą metų Vilniuje teko dalyvauti ir susitikimuose, kur Kovaliov pasakojimus stebė buvusių sovietinių Lietuvos profesorių, dėstytojų, istorikų pasigyrimai, esą ir jie priešinosi sovietinei santvarkai bei sovietinei okupacijai. Tik ne taip ryškiai ir atkakliai, kaip priešinosi Kovaliov. Atrodė, kad žinomą disidentą pasikvietėme ne tam, kad paklausytume jo minčių, o vien tam, kad jį informuotume, jog ir mes buvome „ne iš kelmo spirti”.

Sausio 14-ąją negalėjo neįsiminti žmogaus teisių gynėjo, disidento Kovaliov pastebėjimai apie keistą, sunkiai nuspėjamą Rusijos žmonių elgesį. Štai 1991 m. sausį, kai Vilnius buvo užpultas sovietinės kariuomenės,

Maskvoje į gatves protestuoti išėjo gausus būrys rusų. Gal net keli šimtai tūkstančių. Kai kas nurodo 300,000 skaičių. Net milijoninei Maskvai tokie skaičiai – išpūdingi. Mitingai, be abejo, Kremliui buvo kaip šalutas dušas. Vaizdžiai tariant, padėjo atsikvošėti – pabrūkus uodegą grįžti į karines bazes. Tačiau neprabėgus nė keleriems metams Rusijos žmonių parama padorumui, laisvei, sąžiningumui kažkur negrįžtamai dingo. Išsisklaidė kaip dūmas, nebeliko nė kruopelytės.

Kovaliov omenyje turėjo karinę invaziją į Šiaurės Kaukazą. 1994 m. Rusijos kariuomenė įsiveržė į Čėčėniją. Pirmosios karinės kampanijos metu vien Grozne žuvo apie 25,000 taikių gyventojų. O į Maskvos ir Sankt Peterburgo gatves protestuoti prieš beprasmes skerdynes išėjo vos keli tūkstančiai žmonių. Neprabėgo nė keleri mėnesiai, ir, nors karas Čėčėnijoje tik nuožmėjo, nebeliko ir tų kelių tūkstančių. Smerkti agresijos Šiaurės Kaukaze į gatves jau išeidavo vos kelios dešimtys neabejingųjų. Į Kauną atvykęs Rusijos disidentas sakė apgailestaujęs, nes neturintis tikslaus, konkretaus atsakymo, kodėl

Rusijoje taip greitai ir taip esmingai keičiasi gyventojų nuotaikos.

Todėl jis su nerimu žvelgias ir į šių dienų protesto akcijas. Mitingai, kurių dalyviai Maskvoje ir Sankt Peterburge viešai šaukia, jog Vladimir Putin valdymas jiems atsibodo iki gyvo kaulo, teikia vilties. Pasipiktinusieji nesąžiningais Rusijos rinkimais ir per ilgą Putin užsibuvimu didžiojoje politikoje drąsiai veržiasi į mitingus ir protesto akcijas. Svarbiausia, į skaitlingus susibūrimus. Tačiau disidentas, beje, sovietmečiu teistas būtent Vilniuje, nerimastinai laukia, kada tarsi staiga, netikėtai kilusi prieš Putin nukreipta kampanija taip pat staiga, netikėtai nuslūgs. Juk opozicionieriai, kurie nori, jog Rusija taptų demokratinė, padori, ginklais nežvanginanti šalis, garbingojo svečio nuomone, „labiau nekenčia vienas kito nei Putin”. Rusijos opozicija – marga, susiskaldžiusi, ji savo energiją labiau eikvoja kovai tarpusavyje, nei kovai su Kremliaus diktatoriais. Tokia opozicija negali būti kūrybinga, stipri, ilgalaikė.

Isidėmėjau ir šiuos Kovaliov žodžius: „Ne visuomet reikia džiaugtis, kad Sovietų Sąjungos imperija sugriuvo beveik taikiai, beveik be kraujo.” Jo įsitikinimu, „taikiai subyrėjusios imperijos turi savybę taikiai ir atsigauti”. Jo manymu, ši taisyklė labai tinka dabartinei Rusijai. Sovietų Sąjungos nebeliko, bet ant jos griuvėsių susikūrė kita, šiek tiek mažesnė, silpnesnė, bet vis tiek užtektinai bjauri imperija.

Nukelta į 13 psl.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Negaliu nesutikti su „Draugo” vyr. redaktorės Dalias Cidzikaitės pasiūlymu, kad, sekant neseniai pradėtu amerikiečių pavyzdžiu, būtų tikslinga bandyti ir lietuvių jaunimą sudominti skaityti lietuviškai ar angliškai parašytą literatūrą, pasinaudojant jos lietuviškais ambasadoriais, kurie tuo tikslu būtų kviečiami apkeliauti JAV esančias lituanistines mokyklas. Vis dėlto abejoju, ar norėčiau sutikti su jos teiginiu, jog tokiems ambasadoriams „pasirinkti tikrai yra iš ko”.

Cidzikaitė rašo apie prieš beveik metus pasaulio šviesą išvydusią Ruta Sepetys knygą „Between Shades of Gray”, išleistą „Philomet Books” leidyklos, kuri rūpinasi literatūra jauniems skaitytojams. Lietuviškoje laidoje ši knyga žinoma „Tarp pilkų debesų” vardu.

Mane šiek tiek stebino lietuviška spauda, kuri labai entuziastingai rašė apie net keliuose lietuviškuose teikiniuose pakiliai surengtus Sepetys knygos pristatymus. Net ir „Draugo” vyr. redaktorė, gal paveikta knygos tarptautinio pasisekimo, rašo, kad Sepetys knyga „ne tik sėkmingai keliauja po pasaulio knygų muges ir knygynus, bet ir skina laurus”.

Po kelių knygos pirmų pristatymų lietuviškai publikai, ją perskaičiau ir susidariau kiek kritiškesnę ir skirtingą nuo pristatymuose kalbėjusių ir apie ją spaudoje rašiusių žmonių nuomonę. Vis dėlto turiu pripažinti, kad knyga yra lengvai skaitoma ir kad autorė turi neginčijamą geros ir patraukios pasakotojos talentą. Tremtinių kančios ir klaidos išgyvenimai aprašyti tikrai vaizdžiai ir dalykiškai.

Kokia bebūtų šios knygos literatūrinė vertė, mane stebina ir toks ne-

Apie jaunimo literatūros ambasadorius ir R. Sepetys knygą

ALEKSAS VITKUS

paprastas jos pasisekimas už lietuviškos erdvės ribų. Knyga esą yra sulaukusi puikių atsiliepimų ir yra jau išversta į 24 kalbas, išleista net 29 šalyse. Jei pasitvirtintų 2011 m. balandžio 14 d. „Drauge” paskelbti Laimos Apanavičienės straipsnio teiginiai, jog Sepetys knyga atrado atgarsį ir Hollywood, kultų klausimas – iš kur šiai knygai toks netikėtas dėmesys? Kodėl ji taip išpopuliarėjo, ir kas taip pasidarbavo su tais visais vertimais? Nors autorė savo žodyje (p. 340) primena, kad visi knygos veikėjai yra išgalvoti (fictional), keista, kad ji daro išimtį tam „gerumo apaštalui” iš Maskvos atsiųstam inspektoriui dr. Samodurov. Ar pasitvirtins kalbos, kad knyga buvo užsakyta? Suintriguotas nutariau šią knygą dar kartą perskaityti.

Michigan valstijoje gimusi ir ten užaugusi R. Sepetys yra lietuvio imigranto lietuviškai nekalbanti dukra, dabar su savo šeima gyvenanti Tennessee valstijoje. „Between Shades of Gray” yra jos pirma knyga, kurią leidėjas pavadino romanu („novel”). Lietuvišką vardą ir pavardę turinti autorė savo romane pasakoja apie 1941 m. ištremtą lietuvių šeimą, pagrindiniam tremtinio vaidmeniui pasirinkusi penkiolikmetę mergaitę Liną ir jos motiną. Linos tėvas jau yra suimtas, o likusi šeima purvina prekiniam traukinio vagone keliauja per sovietinės Rusijos platybes, kol

po daugiau kaip metus trukusios kelionės pasiekia Lenos upės žiotis prie amžinai išalusio pliko Laptevų jūros kranto.

Kas man labiausiai rėžė akis skaitant Sepetys knygą buvo nesuprantamas autorės aprašymas, kaip visos tremtinių kančios staiga pasibaigė, tremtinių jurtos durims prasi-darius ir įžengus iš Maskvos siųstam gydytojui dr. Samodurov (p. 331). Staiga atsiranda gero maisto, žuvies, daržovių, net vaistų, šiltų drabužių, apavo. Stebuklas? Ne, tai ne stebuklas, tik staigus žiaurių NKVD agentų savavaliavimo sustabdymas, kai Maskva, apie tremtinius ir jų šiurpias gyvenimo sąlygas, kančias ir mirtis nieko iki tol nežinojusi, tą NKVD savivalę sustabdė. Autorė galėjo geriau paryškinti, kas buvo atsakingas už tas kančias: konkretūs žiaurūs enkaivistai, prižiūrėtojai ar visa Stalin vadovaujama komunistinė bedieviška pasaulėžiūra?

Lietuviškai nekalbanti autorė su buvusiais tremtiniais yra kalbėjusi tik per vertėjus, todėl gal reikėtų jai atleisti kai kuriuos knygoje pasitaikančius netikslumus, kurių jaunesni skaitytojai – nei anglakalbiai, nei lietuviai – gali ir nepastebėti. Štai keli pavyzdžiai. 148 puslapyje minimi Lietuvos laisvės kovotojai-partizanai, kurių 1941 m. dar nebuvo. Ar 1941 m. tremtiniai galėjo žinoti apie tik daug vėliau į viešumą iškilusį slapta 1939

m. rugpjūčio 23 d. paktą? (p. 167). 1941 m. lapkritį iš vokiečių okupuotos Lietuvos atėjęs laiškas, ir net su lietuvišku pašto ženkle ir pašto antspaudu? (p. 186). Keliose vietose rašoma apie prižiūrėtojus, kurie leidžiasi paperkami, ir ne bet kuo, bet tremtinių moterų seksualinėmis paslaugomis.

Knygos įvairiose sutiktuvėse autorė pasakojo, kaip jai net aštuonis kartus reikėjo knygoje aprašomus žiaurumus švelninti, kol ji surado leidėją. Bet ir po tų „pataisymų” knygoje liko daug išpūdingų vilties ir dvios stiprybės akimirų, padariusių knygą labai tinkančią jaunimui. Apie 1941 m. ir vėlesnius trėmimus lietuvių kalba yra parašyta bent 200 atsiminimų, dokumentinių, istorinių, gal net ir romanų, o čia štai knyga – parašyta anglų kalba lietuviškai nekalbančios autorės, kuri, aišku, su vertėjų pagalba kalbėjo su buvusiais tremtiniais ar jų šeimomis.

Anglų kalba tokių originalių knygų beveik nėra. Nedaug apie tas prieš 70 ir daugiau metų iškentėtas kančias rasime ir tarp jaunesnės kartos lietuviškai rašančių lietuvių rašytojų. Kaip Cidzikaitė primena, viena iš tokių yra Eglė Juodvalkė, kuri savo paskutinį, partizanų atminimui skirtą kūrinį „Sakalai naktį nemiega” norinti paskleisti tarp jaunimo. Nereikėtų užmiršti nei Audros Kriauciunas romano „Crown of Dreams”. Todėl čia noriu paantrinti Cidzikaitės pasiūlymui lietuviškoms temomis rašančią jaunesniąją kartą kviesti būti jaunimo literatūros ambasadoriais, kurie kaip veiksmingi kalbėtojai lankytų lituanistines mokyklas ir taip patrauktų dėmesį tų pasakotojų laukiančių, mokyklų suoluose „įkalintų” lietuviukų.

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Teisingos istorijos beieškant (3)

JUOZAS GAILA

Antrame savo rašinyje minėjau, kad, skaitydamas Sauliaus Sužiedėlio atsakymus į jauno lietuvio Zigmo Vitkaus klausimus, susidariau išpūdį, kad tie jo atsakymai tikrai nėra teisingos istorijos ieškojimas. Pradžioje maniau, kad labai gerai, jog užuot tiesiog atsakęs į klausimą, kodėl išeivijoje lyg ir nebuvo Holokaustas minimas, Sužiedėlis pirmiausia pradėjo aiškinti, kokia ta išeivija buvo ir apskritai, koks buvo lietuvių požiūris į žydus Lietuvoje. Deja, jo aiškinimai ne tik keisti, bet net užgaulūs mano tėvų kartai ir net mano bendraamžiams, gimusiems ir vaikystę praleidusiems Lietuvoje. Sužiedėlio teigimai apie užsidarymą lietuviškame gete, siekimą užkonservuoti tarpukario Lietuvos pasiekimus, atskirti save nuo JAV visuomenės vertybių, be kritiško požiūrio remti bet kokią antikomunistinę veiklą yra daugiau ar mažiau išsigalvojimai, bet ne faktai.

Pradėjęs kaltinti lietuvius antisemitizmu Sužiedėlis kaip pavyzdį pateikia net savo tėvus ir vyresnį brolį, nors pripažįsta, kad „Iki 1940-ųjų, kai kraštas buvo atkirstas nuo Vakarų pasaulio, lietuvių inteligentijos vertybinės orientacijos nedaug kuo skyrėsi nuo tuometinėje Europoje vyraujančių idėjų spektro. Turėjome ir kairuolių, ir dešiniųjų, savų fašistų ir komunistų, liberalų ir klerikalų“. O iš tikrųjų tai labai skyrėsi. Nesuprantu, apie kokias vertybines orientacijas, vyraujančias Europoje ir Vakarų pasaulyje iki 1940 metų, jis gali kalbėti. Vokietijoje siautė nacizmas, Italijoje – fašizmas, Ispanijoje – falanga, antikomunistinė diktatūra, Portugalijoje – diktatūra, Graikijoje – nacių tipo diktatūra, Vengrijoje – fašistinė diktatūra, Austrijoje iki vokiečių okupacijos – fašistinė diktatūra. Didžioji Britanija, Prancūzija melžė savo kolonijas, JAV vyravo pasibaisėtina diskriminacija prieš juoduosius, netrū-

ko ir antisemitizmo. Visuose diktatūriniuose kraštuose, išskyrus Sovietų Sąjungą, reiškėsi antisemitizmas, net ir diktatūros išvengusiose Europos valstybėse buvo stiprūs nacionalistiniai, rasistiniai judėjimai, nukreipti prieš žydus. Autoritarinė diktatūra buvo ir prieškarinėje Lietuvoje, bet joje nebuvo nei pogromų, nei riausių prieš žydus, nei viešo antisemitizmo, kaip kaimyninėje diktatūrinėje Lenkijoje, o ką bekalbėti apie nacinę Vokietiją. Lietuva 1934 m. net drįso iškelti bylą 126 Klaipėdos naciams už priešvalstybinę veiklą.

...
Negaliu suprasti, kodėl Sužiedėlis, pasišovęs ieškoti teisingos istorijos, lietuviams taiko visai kitą vertinimo mastą nei kitiems, ypač žy-

Negaliu suprasti, kodėl Sužiedėlis, pasišovęs ieškoti teisingos istorijos, lietuviams taiko visai kitą vertinimo mastą nei kitiems, ypač žydams.

dams. Štai, pasak jo, pokarinė išeivija užsidarė gete, bet aš ankstesniame savo rašinyje daviau pavyzdį, kad net ir dabar žydai Baltimore mieste savo gyvenamąjį rajoną yra apstatę apsauginiais. Vos galą su galu finansiškai sudurdama Baltimore miesto valdžia yra davusi paskolą žydų laikraščiui „The Jewish Times“. Šis laikraštis – prie bankroto ribos, miestas atidėjo paskolos mokėjimą ir vargiai ar ją beatgaus.

O Lietuvoje, ar žydai negyveno savo gete? Turėjo savo sinagogas, savo mokyklas, žydų kalba leido laikraščius, knygas, net užrašai ant jų parduotuvių buvo žydiški, nors dauguma pirkėjų buvo lietuviai. Aha, juk Sužiedėlio tėvas prisipažinęs, kad 1920 m. dalyvavęs žydiškų parduotuvių užrašų teplojimo akcijoje. Bet ko istorikas sūnus nepaaiškina

tai, kad caro priespaudos metais lietuviškas raštas lotyniškais rašmenimis buvo uždraustas ir buvo peršama „graždanka“, kad per šimtmečius lietuvis buvo lenkinamas, kad jo kalba buvo užteršta slavizmais, barbarizmais. Tad ar gali jį kaltinti, kad jis, pagaliau išsikovojo laisvę, norėjo matyti lietuviškus užrašus? O parduotuvės juk buvo skirtos lietuviui pirkėjui, jos buvo žydo pragyvenimo šaltinis, galimybė siųsti savo vaikus užsienin studijuoti, kurti ir plėtoti žydišką kultūrą. Taip, žydišką.

...
Sužiedėlis žydų ir lietuvių santykius vertina šių dienų stebėtojo akimis, vis minėdamas Vakarų vertybes. Tad ir aš paminėsiu, kokios jos iš tikrųjų buvo. Japonijai klatingai

užpuolus JAV, 120,000 japonų kilmės amerikiečių, gyvenančių Vakariename Amerikos pakraštyje, buvo suimti, priversti palikti darbus, savo namus ir išvežti į stovyklas, kurias pats prezidentas Franklin D. Roosevelt pavadino koncentracijos stovyklomis. Dauguma tų japonų buvo Amerikos piliečiai, kiti – legaliai šalyje gyvenantys. Jie nebuvo įvykdę jokių nusikaltimų, nė vienas iš jų nebuvo apkaltintas sabotazu ar šnipinėjimu (Michi Weglyn, 1976). Pusė jų buvo vaikai. Daug kur vyrai buvo atskirti nuo šeimų ir patalpinti į atskiras stovyklas, kurių buvo dešimt. Ketverius metus jie buvo laikomi už spygliuotų vielų, saugomi ginkluotų sargybinių. Sveikatos apsauga buvo menka, žmonės mirė ne tik nuo ligų, bet ir nuo nervinių sukrėtimų, keletas buvo nušauti sargybinių už tvarkos pažeidimus.

Ir tik 1988 m. JAV Kongresui priėmus „Civil Liberties Act of 1988“, pripažinta, kad buvo įvykdyta didžiulė neteisybė ir kiekvienam kalėjusiam ar nukentėjusiam išsiųsta 20,000 dol. su prezidento atsiprašymu. Nepaisant to, statistika rodo, kad stovyklose kalėjusių mirtingumas nuo širdies ligų ir nuo ankstyvos mirties buvo du kartus didesnis, nei tų, kurie nebuvo internuoti. Tai šitaip Amerika elgėsi su niekuo nenusikaltusiais savo piliečiais. Bet dar baisesnius planus ji turėjo nugalėtai Vokietijai.

...
New York turtingų žydų šeimoje gimęs Henry Morgenthau, Jr., būdamas prezidento Roosevelt kabineto finansų sekretoriumi, sudarė planą, kaip nuo nugalėtos Vokietijos atplėšti industrines sritis, padalinti ją į dvi skirtingas, vien tik žemės ūkio šalis, pagautus vyriausius nacius be jokių teismų nužudyti, neleisti vokiečių ekonomikai atsistatyti. Planui pilnai pritarė prez. Roosevelt, iš dalies su juo sutiko ir Winston Churchill, o gen. Dwight D. Eisenhower kai kurias plano dalis net pavedė okupaci-

nei kariuomenei vykdyti. Morgenthau planui iškilus į viešumą, pradėta jo atsisakinėti. Ypač tam planui priešinosi tuometinis karo sekretorius Henry L. Stimson, taręs: „Tai yra semitizmas, iš keršto tapęs laukiniu ir sėjantis karo sėklas ateinančioms kartoms“.

Nors Harry S. Truman tapus prezidentu Morgenthau buvo priverstas atsistatydinti, tačiau Vokietijos atsikūrimui įvairiais būdais buvo trukdoma. Kad nekiltų Vokietijos gyvenimo lygis, buvo uždraustas bet koks maisto įvežimas į Vokietiją. Amerikos kariuomenei ir karių šeimoms buvo įsakyta atliekamą maistą sunaikinti, bet neatiduoti vokiečiams. Toks draudimas tęsėsi iki 1946 m. birželio mėn. Vokiečių „Raudonasis kryžius“ buvo panaikintas, o tarptautiniam buvo uždrausta padėti vokiečiams. Vatikanas buvo Čilėje paruošęs maisto siuntinius badaujantiems vokiečių kūdikiams, bet JAV Valstybės departamentas uždraudė juos išsiųsti. Tik 1946 m. viduryje prezidentas Truman, spaudžiant Senatui ir Kongresui, leido tarptautinėms šalpos organizacijoms padėti alkaniems vokiečių vaikams.

Milijonai vokiečių gyveno pusbadžiu nuo 1945 m., kol 1947 m. pradėta baimintis, kad skurstantieji vokiečiai ims linkti į komunizmą, tad dirbtinis ekonomikos stabdymas buvo nutrauktas.

Morgenthau plano pasekmes jutau ir aš. Vykstant karui, bėgant giliau į Vokietiją nuo raudonųjų, niekad nebuvau alkanas, o pasiibaigus karui, iki išvykimo į Ameriką nebuvau sočiai pavalgęs. Nepamiršiu, kai karo metais Vokietijoje važiuodami pamatėme prie kelio didžiulį plotą, aptvertą spygliuota tvora, ir jame gana tvarkingai išrikiuotus barakus. Pasirodo, tai buvo anglų ir amerikiečių karo belaisvių stovykla. Pasitaikė, kad tuo metu jie kaip tik žaidė futbolą, tad nušokome nuo vežimo pažiūrėti, kaip jie atrodo. Keli iš jų atėjo pažiūrėti, kaip mes atrodome.

Mano tėvas pradėjo vokiškai aiškinti, kad mes ne vokiečiai, kad laukiame jų pralaimėjimo. Atrodo, kad jie mus suprato. Vienas man per tvorą pakišo šokolado plytelę, kitas tėvui davė pakelį cigarečių. Neįtikėtina, bet mums grįžtant prie vežimo mus pasivijęs vokietis sargybinis prašė tėvo, kad duotų nors porą gautų cigarečių. Tėvas davė.

Kažkada esu rašęs, kaip karo metais žiemą prie Virbalio vokiečiai atvesdavo būrį rusų belaisvių valyti sniegą nuo plento. Jie buvo taip išbadėję, kad vos vilkdavo skudurais apvyniotas kojas. Eidamas tuo plentu į Kybartų gimnaziją, nors vokiečių sargybinių aprėktas, ne kartą esu padalinęs motinos idėtas dešros ir taukų sumuštinis blogiausiai atrodantiems. Vokiečiai badu išmarino jei ne milijonus, tai šimtus tūkstančių rusų belaisvių, nes Stalin nepripažino jokių tarptautinių raudonųjų kryžių. Jis badu marino vokiečius, šie – rusus.

Bus daugiau.

Juozas Gaila – buvęs JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, PLB atstovas Vilniuje; gaila1@verizon.net.

Baraboo, WI

Baraboo lietuvių vaikų tautinių šokių grupės „Žaibutis“ šokėjos šoko St. Clare Meadows Health Care Center Tarptautinėje savaitėje. Tai jau trečias kartas, kai „Žaibutis“ šokėjos yra pakviestos ten šokti, bet šį kartą apsilankymas centre buvo ypač smagus, mat šiuo metu ten gyvena Stasė Semėnienė. Mergaitės šoko lietuvių liaudies šokius „Kalvelis“, „Op, Op polka“, „Virus, viru košė“ ir „Žirnis ir pupa“. Dvi „Žaibučio“ šokėjos yra lietuvių kilmės. Nuotr. „Žaibučio“ šokėjos su St. Semėniene, šalia jos, kairėje, stovi jos proanūkė Parengė Nijolė Semėnaitė Etzwiler

Lietuvių Fondas ir Ateitininkų šalpos fondas nori atverti naują puslapį

DALIA CIDZIKAITĖ

Šiuo metu Amerikoje egzistuoja apie 400 mažesnių ir didesnių lietuviškų fondų, iš kurių tik nedidelė dalis gali pasigirti profesionaliai tvarkomu kapitalu bei investicijomis. Ne vienas, ypač mažesnis lietuviškas fondas susiduria su tokio mis problemomis kaip patirties stoka investuojant, atsakomybės už investavimą baimė ir investavimo rizika, profesionalaus investicijų patarėjo neturėjimas ir pan.

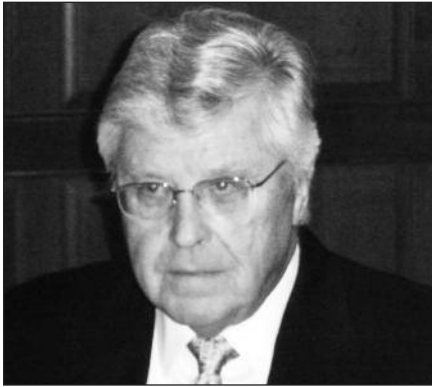

Rimantas Griškėlis

Su šiomis problemomis susidūrė ir jau daugiau nei 100 metų gyvuojantis, Amerikoje 1948 metais atkurtas Ateitininkų šalpos fondas (Illinois valstijoje įregistruotas „Ateitis Relief Fund, Inc.“ pavadinimu; toliau – AŠF). Ieškodama išeities iš susidariusios padėties AŠF taryba 2011 metų vasario 26 dieną vienbalsiai nutarė pasiūlyti Lietuvių Fondui (LF) investuoti dalį Šalpos fondo sukaupto kapitalo. AŠF Finansų komiteto pirmininkas Šarūnas Užgiris* įsitikinęs, jog AŠF pasiūlymas yra pats logiškiausias kelias, kurį jo atstovaujamas fondas gali pasirinkti. Jo nuomone, LF, su kitais mažesniais fondais dalindamasis savo investicinėmis paslaugomis ir patirtimi, lietuvių visuomenei suteiktų naudingą paslaugą.

LF taryba, ši AŠF pasiūlymą apsvarsčiusi paskutiniame savo posėdyje praėjusių metų gruodžio 13 dieną, sutiko imtis pasiūlymą įgyvendinti. Kadangi LF istorijoje tai būtų pirmas toks atvejis, kai į jį kreipėsi

kitas fondas dėl savo kapitalo investavimo, teks keisti LF įstatus. Šiuo metu detales ir taisykles, kaip iš tikrųjų vyks dalies AŠF kapitalo investavimas per LF, kuria tam tikslui sudarytas pakomitetas. Balsavimas dėl AŠF siūlymo ir įstatų keitimo vyks per metinį LF narių susirinkimą šių metų balandžio 14 d. Ar LF ir AŠF atvers naują savo istorijos puslapį turės nuspręsti ir JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba, kurios posėdis turėtų įvykti rudeniop.

Šarūnas Užgiris

Pasiūlymo nauda ir rizika

Pasak Užgirio, AŠF tarybos siūlymas buvo gerai apsvarstytas ir ištudijuotas. Kreiptasi į advokatą Rimantą Domanskį, klausta, ar įmanoma būtų įgyvendinti, kad LF investuotų AŠF pinigus taip pat, kaip ir savo kapitalą, ar tai neprieštarautų LF įstatams.

Kadangi AŠF yra atskira korporacija, jo statutas reikalauja, kad fondo taryba valdytų savo pinigus, todėl ji negali atiduoti pinigų LF. Pasak LF atstovo Arvydo Tamulio, kuris sutiko būti tarpininku tarp AŠF ir LF, „jei AŠF veiktų kaip dar vienas LF fondelis, nereikėtų jokių nutarimų ar įstatų keitimų. Bet kadangi Šalpos fondas nori išlaikyti pinigų nuosavybę, susidaro kitoks santykis“. Todėl minėtas pasiūlymas nėra įprastas aukotojų ir LF, fondelių ir LF santykis. Jam įteisinti reikia nustatyti naujus nuostatus, naują tvarką.

Užgiris įsitikinęs, jog jei AŠF

siūlymas bus įgyvendintas, tai taptų pavyzdžiu kitiems lietuviškiems fondams JAV, kurie gal norėtų kažką panašaus daryti. Jo nuomone, laimėtų ir LF – į vieną vietą būtų sukaup-tas didesnis kapitalas. O kuo didesnis kapitalas, tuo geriau jį galima investuoti. „Manau, – sako AŠF Finansų komiteto pirmininkas, – ir kiti lietuviški fondai veikia panašiai kaip AŠF: yra formali korporacija, turi savo statutą, turi atsakomybę prieš savo narius valdyti turtą ir turi su tuo susijusių problemų.“

Arvydas Tamulis

Šiuo metu AŠF kapitalą sudaro du trečdaliai milijono, Užgirio teigimu, AŠF siūlo per LF investuoti 200,000 dol.

Tamulis sutinka, jog tai būtų abiem pusėms – tiek AŠF, tiek LF – naudingas sandėris. Pasak jo, yra daug investicijų, kurios reikalauja tam tikros pinigų sumos, kad galima būtų investuoti. „Mano nuomone, tai yra *win-win situation*: gerai ir AŠF, nes jis gali pasinaudoti investicijų paslaugomis, prie kurių su mažesne suma negalėtų prieiti, gerai ir LF, nes jis gali rasti geresnių ir tobulėsių investavimo galimybių.“

Pasak LF tarybos pirmininko Rimanto Griškėlio, jei fondas mažas, jis kažin ko su tais pinigais negali padaryti, jis net negali sulaukti patarimų, nes tie, kurie dirba investicinėse įmonėse, dirba su milijonais, tad jie tiems milijonams ir teikia pirmenybę. „Nors pats LF turi 14–15 mln. dol., jis nėra milžinas, – sako Griškėlis. – Bet tai jau pakankama suma, kad gautume gerus patarėjus, kurie mu-

mis rūpinasi. Padeda ir tai, kad su mumis dirba lietuvis Paulius Majauskas, pagrindinis mūsų patarėjas investicijų bendrovėje ‘Morgan Stanley Smith Barney’.“

Užgirio nuomone, abi pusės supranta riziką, suvokia, kad kalba eina tik apie investavimą, bet nebūtinai apie pelną. Su tuo sutinka ir LF atstovai. LF turi strateginį planą, kaip investuoti, todėl tai daro pagal gana griežtai nustatytas taisykles. „Bet net ir tai darant nereiškia, jog visada gausime pelną“, – sako Tamulis. Vis dėlto Užgiris ir jo vadovaujamas komitetas yra linkęs pasitikėti LF. „LF turi platesnius pečius“, – sako AŠF Finansų komiteto pirmininkas.

Atidarytų duris kitiems lietuviškiems fondams

Į klausimą, kodėl LF taryba nusprendė įgyvendinti šį AŠF pasiūlymą Griškėlis atsakė, jog fondeliui neturint galimybių tinkamai tvarkyti savo pinigus, LF jiems tokią galimybę gali suteikti. Jo nuomone, įėjus pavyktų su vienu fondu tai įgyvendinti ir sėkmingai veikti, tai atidarytų duris ir kitiems lietuviškiems fondams. Juk tokių fondų kaip AŠF yra labai daug.

Griškėlis pridūrė, jog LF kito fondo lėšų tikrai nesiekia ir neieško, bet tuo pačiu jų ir neatstumia. LF tarybos pirmininkas pasidžiaugė, jog jo vadovaujamas fondas gali padėti, juk toks ir yra LF tikslas – nesvarbu, ar duoti pinigus, ar padėti juos investuoti. Griškėlio nuomone, tai vienas ir tas pats.

Šiuo metu sudarytas LF pakomitetas sprendžia, kokiomis sąlygomis galima bus priimti kito fondo lėšas. Griškėlis išsakė viltį, jog naujas taisykles ir LF įstatų pakeitimus pavyks surašyti prieš metinį suvažiavimą balandžio mėnesį. „Tikiu, jog suvažiavimas sutiks su įstatų pakeitimu, – sako jis. – Juk tai geras ir protingas uždavinys.“

* 2012 m. sausio pradžioje AŠF Finansų komitetas išrinko naują pirmininką Gediminą Damašį.

Gabiausiems VDU studentams – B. Bieliuko vardo stipendijos

KRISTINA ŪSAITĖ

2012 m. sausio 10 dieną, antradienį, Lietuvių išeivijos institute (S. Daukanto g. 25) vyko Broniaus Bieliuko vardo stipendijos įteikimo šventė.

Lietuvių Fondo (LF) JAV įsteigtas Broniaus Bieliuko vardo stipendijų fondas ir Lietuvių išeivijos institutas jau šeštą kartą (nuo 2001 metų) skiria stipendijas Vytauto Didžiojo universiteto studentams. Žymaus lietuvių išeivijos visuomenės veikėjo B. Bieliuko vardinės stipendijos tikslas yra remti gabius, gerai besimokančius studentus, skatinti aktyviau dalyvauti mokslinėje ir visuomeninėje veikloje.

Šį kartą stipendija skirta VDU Istorijos katedros „Migracijos politikos ir lietuvių diasporos istorijos“ magistrantūros studijų programos pirmakursiams Sigitai Kupscytei, Lau-

rai Liutkutei ir Lukui Rimkevičiui.

Apie B. Bieliuką

Garsus lietuvių išeivijos visuomenininkas, teisininkas Bronius Bieliukas gimė 1908 m. balandžio 26 d. Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje, Dugnų kaime, ūkininko šeimoje. Baigęs Marijampolės (Rygiškių Jono) gimnaziją, VDU studijavo teisę. Studijuodamas ketverius metus dirbo sekretoriumi pas advokatą Mykolą Sleževičių.

Baigęs universitetą Bieliukas vertėsi advokatūra, iki 1944 m. buvo Žemės banko juriskonsultu. Jau mokydamasis gimnazijoje aktyviai įsijungė į visuomeninį darbą, dalyvavo neformaliame varpininkų būrelyje. Universitete aktyviai dalyvavo studentijos gyvenime, buvo studentų „Varpo“ draugijos ir Lietuvių studentų savišalpos **Nukelta į 13 psl.**

Iš kairės: dr. Daiva Dapkutė, stipendininkai Laura Liutkutė, Lukas Rimkevičius, Sigitai Kupscytė ir prof. habil. dr. Egidijus Aleksandravičius. **Kristinos Ūsaitės nuotr.**

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

„Nugalėk blogį gerumu“

— Palaimintasis
Jurgis Matulaitis

Asta Čuplinskienė

Vienas ateitininkų ypatingas bruožas yra, kad jie mėgsta ne tik veikti, bet ir susėdę, sukaupę mintis jas pamėtyti, pasvarstyti, išsamiau padiskutuoti. Pristatome vieną tokių diskusijų, vykusią tarp sendraugių sausio 8 d., apybraižą. O gal pasiskaičius kam nors dingtelės tokias diskusijas užvesti ir savajame telkinyje?

Diskusijų dalyviai. Pirmoje eilėje (iš k.): Kazys Motekaitis, Reda Blekienė, Asta Čuplinskienė, Vytautas Čuplinskis; Antroje eilėje: Rima Kaveckaitė, Arūnas Žentikas, Inga Kevličienė, Inga Mikuckienė, ses. Viktorija Plečkaitytė, ses. Laimutė Kabišaitytė, Ramunė Motekaitienė, Ilona Didžbalienė, Adrija Neveauskienė su Evelina; Trečioje eilėje: Petras V. Kisielius, Zenonas Šeškas, Renata Stankienė, Rita Kaufmanienė, Ieva Belopetravičienė, Domas Lapkus, Ona Daugirdienė, Bronius Abrutis.

Dainos Čyrienės nuotr.

Susirinkimo viešnia — ses. Viktorija Plečkaitytė

Graži tradicija, kad Lemont jaunučių tėveliai susirenka diskusijoms tą valandą, kai jų atžalos dalyvauja kuopos susirinkime. Tai būna dažniausiai pirmą mėnesio sekmadienį po Jaunimo Mišių Pal. Matulaičio misijoje, kai traukiame į Ateitininkų namus: jaunučiai – prie draugų ir vadovų, o tėveliai – prie kavos puodelio draugiškai pamiklinti smegenis tarp mąstančių žmonių.

Palaimintasis Jurgis Matulaitis

Petro V. Kisieliaus ir Vainiaus Aleksos pastangomis jų grupė vis pritraukia naujų veidų iš įvairių kartų. Ateina ilgamečiai ateitininkai kartu su tais, kuriems paprasčiausiai įdomu, „kokiais principais pagrįsta ta organizacija, kurios susirinkimus mano vaikas dabar lanko“. Draugiškuose pokalbiuose stipriname bendruomenę, drąsiname vieni kitus. Be abejo, pasiginčijame, tuolab geriau suprasdami vienas kitą, ypač kai padrumstę vandenį vėl atrandame tvirtą vietą, ant kurios galima kartu stovėti.

Neeiliniai vadovavimo kursai suaugusiems

Šiaurės Amerikos ateitininkų valdyba ruošia ypatingus kursus suaugusiems, studentams ir 4-to kurso moksleiviams – „Vadovavimo tarnystė: vedant save ir kitus tarnystėje Dievui ir Artimui“. Kursai vyks nuo š. m. kovo 9 d., penktadienio, 5 val. p. p., iki kovo 11 d., sekmadienio, 12 val. p. p. Marriott Oakbrook 1401 W. 22nd Street, Oakbrook, Illinois. Mokestis: suaugusiems – 150.00 dol., studentams ir moksleiviams – 75.00 dol. Su klausimais apie kursus ar dėl finansinės pagalbos kreipkitės į Rasą Kasniūnienę tel. 708-403-4988 arba rasakas@aol.com. Registruotis iki vasario 15 d. el. paštu: saavregistracija@gmail.com

Ateitininkų šalpos fondo metinis susirinkimas ir vakarienė

Ateitininkų šalpos fondo (AŠF) metinis narių suvažiavimas ir vakarienė vyks kovo 31 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose, Lemont. Registracija prasideda 4 val. p. p., vakarienė – 6 val. v. Vakarienei registruokitės skambindami Pranutei Domanskienei tel. 708-246-0049 vakarais.

Susipažinimas su Palaimintuoju Jurgiu

Sausio 8 d. tėvelių diskusijas užvedė seselė Viktorija Plečkaitytė, atvykusi iš Marijampolės Matulaičio metų proga. Mat Lietuvos vyskupas šiuos metus paskelbė Palaimintojo Jurgio Matulaičio metais. Ses. Viktorija trumpai apibūdino Pal. Matulaičio gyvenimą, pabrėždama tuos įvykius, kurie formavo jį kaip dvasios vadą (1987 m. Popiežiaus pakeltą į palaimintuosius). Skatino mus žiūrėti į Pal. Matulaitį kaip į pavyzdį, kaip pasitikėti Dievo gailestingumu ir kokie dalykai veikia žmogaus gyvenime, kai pasitiki Dievo gailestingumu. Stebėjomės, kad, pasak seselės Viktorijos, jeigu būtume susitikę šešiolikmetį Matulaitį, būtumėme jo gailėjęsi, vadinę „nabagu“: būdamas tik 10 m. amžiaus, Matulaitis tapo našlaičiu, gyveno pas gimines, nebuvo labai mylimas, o būdamas 15 m. susirgo kaulų tuberkulioze, išgyveno skausmus ir žaizdas kojose. Taipogi Matulaitis buvo silpnas mokinytis, 4-toje gimnazijos klasėje buvo paliktas antriems metams... o nuo pat mažens jis norėjęs tapti kunigu. Vėliau jis aukščiausiais pažymiais baigė dvasinę akademiją ir apgynė disertaciją. Dabar mes Matulaitį vadiname Palaimintuoju.

Vyskupas Matulaitis drąsino kitus kibtį į gerus darbus. Su juo, patikimu jaunimo draugu, studentai (tarp jų gal ir Pranas Dovydaitis) susirašinėdavo išvykę užsienin studijuoti, o jis juos palaikė, skatindamas kilniems tikslams. Matulaičio sugebėjimas suvesti žmones kartu bendriems darbams ženklino jo tarnystę Vilniaus vyskupijoje, kur „su išmintinga ir kantria ganytojo meile gydė istorines lietuvių ir lenkų santykių žaizdas“ (www.marijampolesbazilika.lt). Kitu atveju 1908 m. Marijampolės marijonų vienuolyne buvo likęs tik vienas vienuolis, ir tas – labai senas, o caro įstatymai draudė priimti naujokus. Matulaitis, tuo metu grįžęs iš Petrapilio, padarė likusį vienuolį „Atgaivinkime šią bendriją“ ir pats įstojo su draugu į marijonus! Po to, Matulaičio globoje, vienuolynas augo ir brendo. Šiam užsimojimui buvo būtina drąsa bei pasitikėjimas Dievu, ko Matulaičiui netrūko. Įrodė jis tai savo darbais: našlaičiai, mokyklos, vienuolijos, noviciatai ir „nuolatiniai kontaktai su žmonėmis, kurie, vieną sykį jo pasiklausę, tapdavo jau mažumėlę kitokie“ (Vanda Ibińska, www.bernardinai.lt).

Gyvenimo kryžiai

Matulaičio gyvenimo kryžiai buvo dideli ir netgi keleriopi, tačiau ses. Viktorija pabrėžė, jog kryžius yra bendriausia realybė mums visiems,

kas bebūtumėm. Skirtumas yra, kaip mes tą kryžių priimame – ar apkabiname ir gyvename gyvenimo pilnatvėje, ar jį atmetam? Savo gyvenimo pavyzdžiu Pal. Matulaitis rodo kelią pas Kristų.

Pal. Matulaičio posakis „Nugalėk blogį gerumu“ (paskolintas iš Šventojo Rašto) kviečia ne kovoti, o daryti gera su pasitikėjimu, kad gėris savo laiku nugalės blogį. Ses. Viktorija: „Kai susiduri su blogiu, veik priešingai. Nesusitiek į tą blogį, neik mušti to priešo, tiesiog veik priešingai ir išmok daryti daugiau gėrio.“ Mums patiko šis Pal. Matulaičio gyvenimo šūkio paaiškinimas, ir užvirė įdomios diskusijos. Toliau pateikiame klausimus, iškeltus diskusijoje.

Klausimai diskusijoms

Kas apskritai yra gėris? Kodėl nenugalėti blogio su meile? Kuo „meilės“ sąvoka skiriasi nuo „gėrio“ sąvokos? Ir kaip mes suprantame blogį? Ar tai yra piktoji dvasia? Ar jėga? Ar įsivaizduojame velnią taip, kaip jis pristatomas Šventajame Rašte? Ar keičiasi reikšmė su laiku? Kur jaučiame blogių jėgų įtaką moderniajame pasaulyje? Kaip kovojame prieš jas kasdieniniame gyvenime? Kodėl mes tiek daug kalbame apie blogį, o taip mažai – apie gėrį? Ar reikia pažinti savo priešą, – norint prieš jį kovoti? Ar kovoti būtina? Kokius pavyzdžius rodė mums tokie kaip Pal. Matulaitis ar kaip Motina Teresė? Kaip jie skleidė gerumą? Kaip mes tai galime padaryti? Ar stengtis atlikti organizuotą gerumo akciją, ar veikti pavieniui? Kaip suburti kitus „daryti gėrį“? Ko tikėtis iš nepažįstamų?

Mintys nejučiom ir visai spontaniškai sukosi apie Matulaičio kartinį gyvenimo šūkį: „Nugalėk blogį gerumu.“ Manau, iškėlė daugelį šių klausimų akivaizdžiau supratome, kaip jų atsakymai veda ir veda mus atgal prie tos pagrindinės minties. Išėjome iš diskusijų labiau vertindami Palaimintojo Jurgio Matulaičio filosofiją bei jo paties stipraus charakterio bruožus.

Pasiryzkime per šiuos 2012 metus dažniau pažvelgti į Palaimintojo gyvenimą kaip kelrodį mums patiems. Manau, kad būsime maloniai nustebinti, kiek išminties atsiskleis, pasigilinus į jo raštus ir į jo nuveiktus milžiniškus darbus.

A. Pemkus: „Jei Lietuva nekvies, sugrįžtančiųjų bus mažai“

Jungtinėse Valstijose gimęs, jau 19 metų gyvenantis ir dirbantis Lietuvoje Arūnas Pemkus yra Viešųjų ryšių agentūros „Integrity PR“ valdybos pirmininkas. Jis 1982 m. Northwestern University (Čikaga, JAV) įgijo politologijos mokslų bei slavų kalbų ir literatūros bakalauro laipsnį, 1989 m. Georgetown University (Washington, DC) – finansų apskaitos magistro laipsnį. Dvejus metus Washington dirbo finansininku stambioje nekilnojamojo turto ir statybos bendrovėje, vėliau ėjo politinio pasitikėjimo pareigas Baltuosiuose rūmuose, ketverius metus dirbo JAV Valstybės departamento Žmogaus teisių bei Diplomatinių apsaugos skyriuose. 1993 m. atvyko į Lietuvą kaip KPMG konsultacinės bendrovės vadovas. 1994–1998 m. vadovavo farmacinei bendrovei, veikusiai trijose Baltijos šalyse. 1997–1998 m. dirbo prezidento Valdo Adamkaus rinkimų kampanijoje, organizavo prezidento inauguracijos renginius.

A. Pemkaus veikla valdybose bei savanoriškose organizacijose: Žmogaus teisių stebėjimo institutas, Valdybos narys, nuo 2006 m.; Transparency International (Lietuva), Valdybos narys, nuo 2007 m.; Almos Adamkienės labdaros ir paramos fondas, Valdybos narys nuo 1999 m.; Labdaros ir paramos fondas „Ateitininkų fondas“, Valdybos narys nuo 2008 m.; ISM Ekonomikos ir vadybos universitetas, Valdybos narys nuo 2009 m. ir Magistratūros programos Patarėjų taryba, narys 2006–2009 m.; UAB „Sostinių golfas“, steigėjas ir Valdybos narys 1999–2008 m.; Golfo turizmo patariamoji komisija, Turizmo departamentas prie Ekonomikos ministerijos, Komisijos pirmininkas, nuo 2007 m.; UAB „Vox eteris“, valdybos narys, nuo 2008 m.

LORETA TIMUKIENĖ

Su A. Pemkumi teko susipažinti 2009 metų vasarą Vilniuje vykusiame Pasaulio lietuvių ekonomikos forume (PLEF). Lietuvoje jau antrą dešimtmetį gyvenantis, ten sukūręs šeimą ir turintis savo verslą JAV lietuvis rugsėjo pradžioje svečiavosi „Draugo“ redakcijoje. Jis čia užsuko prieš išvykdamas į Dainavos stovyklą, kur skaitė paskaitą Šiaurės Amerikos ateitininkų savaitgalyje. Arūną Pemkų, kuris yra Ateitininkų fondo valdybos narys, ne vienas savaitgalio dalyvis pažinojo, nes kartu jaunystėje Dainavoje stovyklaudavo. Jis ne pirmą sykį lankėsi ir „Drauge“ – Arūnas jaunystėje čia dažnai užsukdavo, kuomet dienraščio spaustuvių dirbo jo dėdė Juozas Masilionis. Su svečiu šįkart kalbėjomės apie Lietuvos šiandieną, verslo ir investicijų galimybes mūsų šalyje, apie požiūrį į užsienio lietuvių.

„Mes neduodame kyšių“

Jau antrą dešimtmetį gyvenantis ir dirbantis Lietuvoje „Integrity PR“ vadovas pasidžiaugė, kad jo vadovaujama bendrovė išikūrusi patogioje vietoje Vilniaus senamiestyje, XVI a. statytame gotikinio stiliaus pastate, kuriame kadaise veikė vienuolynas. „Palyginus su Amerika, Lietuvoje visai kiti atstumai – sostinės centre visur einama pėstute“, – džiaugėsi Amerikos lietuvis. A. Pemkus pažįsta ne vieną užsienio lietuvių, kuris buvo grįžęs gyventi į gimtinę, tačiau ten nepritapo ir grįžo atgal. „Važiavau su dideliu užsidegimu ir tikėdamas, kad daug kas pasikeis. Išoriškai mūsų šalis keičiasi, mentaliteto prasme jaunimas mąsto vakarietiškai, tačiau visuomenėje dar gana gajus logikos trūkumas. Jauni žmonės išlekia į Europos šalis, netrūksta ir tokių, kurie savo tolimesnei karjerai ar studijoms pasirenka Ameriką“, – sako viešųjų ryšių specialistas. Nors šią dieną Amerika sulaukia nemažai kritikos, ji vis tiek traukia – šią trauką A. Pemkus pavadino tam tikra amerikofilija.

A. Pemkaus vadovaujamos bendrovės „Integrity PR“ pagrindinė veikla – ryšiai su visuomene, kas apima gana platų ratą konsultacijų. Bendrovėje dirbančių 19 žmonių kas-

tūros ypatingai skaudžiai pajuto sunkmetį. Šiuo metu jaučiasi šioks toks pagyvėjimas, tačiau mūsų šalyje dar ne visi verslo žmonės supranta apie reklamos, įvaizdžio, patikimų ryšių su visuomene ir verslo partneriais svarbą. Iš klientų dingus lietuviškos įmonės, šiuo metu 90 proc. „Integrity PR“ klientų – gerai žinomos užsienio bendrovės, tarp jų – „Nokia“, „Nestle“, „Swedbank“, „Microsoft“.

Į klausimą, kas padeda išsilaikyti, viešųjų ryšių specialistas nusišypsojęs atsakė: „Mes neduodame kyšių ar kitais neteisėtais būdais neieškome naudingų pažinčių.“ Pasak jo, dažnai būna, kad klientai atsiunčia žinutę apie savo įmonę ir nori, kad ji tučtuojau būtų idėta į pirmą puslapį. Viešųjų ryšių specialistų užduotis – įtikinti, kad tą žinią reikia padaryti įdomesnę, „įpakuoti“. Užsienio atstovai tai puikiai supranta, įsiklauso į žinovų patarimus, lietuvių tenka ilgokai įtikinėti. Pasak A. Pemkaus, trumpalaikį įvaizdį visada galima sukurti iš bet ko. Tuo metu

Arūnas Pemkus (d.) su jaunystės laikų draugu vysk. Gintaru Grušu. **Jono Kuprio** nuotr.

diena – apgalvoti ir įgyvendinti veiksmus, kurie padeda verslui ir viešajam sektoriui kurti vaisingus santykius su jiems svarbiomis žmonių grupėmis, organizacijomis, asmenybėmis. „Paprastai į mus kreipiasi, kai nori įvesti, pristatyti, pagarsinti, užgesinti, suvaldyti, įkvėpti, motyvuoti“, – taip bendrovės veiklą nusakė jos valdybos pirmininkas. Nuo pat išikūrimo „Integrity PR“ yra tarp 10 didžiausių Lietuvos komunikacijos konsultacijų bendrovių, per 12 metų bendrovė ryšių su visuomene ir valdžia projektus padėjo įgyvendinti daugiau negu 130 verslo įmonių bei viešojo sektoriaus organizacijų. „Integrity PR“ yra tarptautinio ryšių su visuomene tinklo „Fleishman-Hillard“ partneriai, bendradarbiauja su komunikacijos konsultacijų bendrovėmis Latvijoje ir Estijoje. Apie bendrovės darbo rezultatus, ko gero, geriausiai liudija klientai ir apdovanojimai. 2009 ir 2010 metais laimėtas „Baltic PR Awards“ auksas ir sidabras bei „European Excellence Awards“ pirma vieta geriausio projekto Baltijos šalyse grupėje.

Prieš krizę beveik trečdalis „Integrity PR“ klientų buvo lietuviškos bendrovės įstaigų, tačiau per krizę sumažėjus įmonių pajamoms, sumažėjo ir reklamai skiriamos lėšos, sako bendrovės vadovas. Reklamos agen-

ilgalais įvaizdis kuriamas iš konkrečių pasiekimų, rezultatų, statuso, pagarbos.

Verslumo lietuviui dar tik mokosi

A. Pemkus sutinka su ministro pirmininko Andrius Kubiliaus nuomone, jog „Lietuva turi visas galimybes tapti besikeičiančia, atvira, gebančia konkuruoti pasaulyje šali mi“, tačiau, jo nuomone, iš Vyriausybės pusės nelabai matosi verslo skatinimo. „Integrity PR“ vadovo nuomone, jeigu žiūrėtume į naujų technologijų skatinimą, – toms sritims tenka mažas procentas valstybės lėšų. Per mažai dėmesio skiriama ir smulkiam bei vidutiniam verslui. Nors per 20 metų biurokratinių trukdžių sumažėjo, bet palyginti su Vakarų šalimis jų dar yra sociai. Kelioms Vyriausybėms buvo siūloma skatinti verslą, deja, apgailestavo pašneko vas, iki šiol to nėra padaryta – tik užregistravus įmonę, dar nepradėjus veiklos, jau reikia mokėti mokesčius. Vakarų šalyse verslo įtvirtinimas gali tęstis iki 10 metų. Čia pavyzdžiu galėtų būti Izraelis – šioje šalyje labai aiški nuostata verslo atžvilgiu, jie varžosi su Silicio slėniu. Baltijos valstybės turėjo puikias galimybes vystytis kaip Silicio slėnis, deja, tos galimybės neišnaudotos. „Lietuvių tauta

nėra ypatingai versli, bet gyvename laisvos ekonomikos laikotarpiu, tad verslumo tik mokomės“, – sako pašnekovas.

Pinigai dideli, o naudos nedaug

Dar ne viskas, „Integrity PR“ valdybos pirmininko nuomone, padaryta bandant užsienyje gyvenančius tautiečius įtraukti į Lietuvos ekonominį gyvenimą – šioje srityje daugybė neišnaudotų galimybių. „Vyresnioji karta perduoda verslą ir išeina į pensiją arba užsiima kita veikla, o iš jaunesnių žmonių dar nėra pakankamai įsitvirtinusių. Grįžtančių yra nedaug. Dažnai tų, kurie grįžę bando įsitvirtinti rinkoje, niekas nelaukia išskėstomis rankomis – tokie žmonės tiesiog pradingsta minioje“, – kalbėjo A. Pemkus.

Viešųjų ryšių specialisto teigimu, per 20 metų Lietuva jau ne kartą kūrė įvaizdžio strategijas. Tam išleidiama krūva pinigų, tačiau apčiuopiamo rezultato dažnai nesulaukiama. A. Pemkus įsitikinęs, jog su „Globalios Lietuvos“ projektu gali nutikti panašiai, kaip ir su Lietuvos įvaizdžio kūrimu: „Tokiems sumanymams skiriami dideli pinigai, bet apčiuopiamos naudos sunku tikėtis – reikia pripažinti, jog esame per mažą valstybę, kad galėtume varžytis pasaulyje visose srityse. Valstybė, kaip ir žmogus, turi pereiti visus vystymosi laikotarpius, tad nereikia stengtis iš karto peršokti kelis laiptelius.“ Jis įsitikinęs, jog valstybė neturėtų švaistyti pinigų tokių programų kūrimui, o lėšas, kaip ir sportininkams, turėtų skirti tik už pasiektus rezultatus.

Šioje srityje, „Integrity PR“ vadovo nuomone, daug ką galima nuveikti, turint puikią idėją ir sumanią komandą. Puikus pavyzdys – privatus projektas „Neregėta Lietuva“, kuris pasaulyje tapo geriau žinomas nei kai kurie ne vieną milijoną litų kainavę Vyriausybės projektai.

„Esu optimistas, – sakė A. Pemkus, – apie mūsų šalies galimybes tarptautinio verslo srityje liudija keli sėkmingo lietuvių verslo pavyzdžiai. Tačiau valdžia neturi aiškios nuostatos, kas mūsų valstybei šiandien yra svarbiausia ir reikalingiausia. Tai liudija kad ir toks nesenas pavyzdys – vietoj to, kad skatinti lietuviško „Skype“ atsiradimą, mūsų valdžios atstovams lankantis Jungtinėse Valstijose buvo svarbiau susitikti su IBM atstovais ir su jais tartis dėl bendrų verslo planų.“

Pagirtinas noras pritraukti jaunimą

A. Pemkus jau ne pirmąsyk dalyvauja PLEF, tad buvo įdomu išgirsti jo nuomonę apie tokio pobūdžio renginius, kurių tikslas – sukviesti pasaulio lietuvių verslininkus ir tuos, kurie Lietuva domisi kaip galimu partneriu. Šių metų forumo buvo kalbama apie konkurencingą ateities Lietuvą, didesnę dėmesį skiriant investicijoms į asmenybes, žinias ir inovacijas. Šiomet PLEF vyko kartu su XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumu – tą dieną jau tėsė pagyvėjimas.

Forume po pranešimų sulaukta nemažai dalyvių klausimų, ypatingai aktyvus buvo jaunimas. Buvo domimasi verslo, darbo sąlygomis užsienyje, lyginama su Lietuva.

Nukelta į 14 psl.

SPORTAS

„Lituanica” sužaidė lygiosiomis

EDVARDAS ŠULAITIS

„Metropolitan Soccer” salės pirmenybių penktame rate „Lituanicos” („Liths”) futbolo komanda pagaliau iškovojo pirmąjį tašką, sužaidusi lygiosiomis (5:5) su „Fire” komanda, mėgėjų futbolo klubu, dar palyginti neseniai pradėjusiu savo veiklą.

„Fire” futbolininkai lauko futbolo pirmojo (rudens) sezono žemesnėje grupėje (I divizijoje) stovi pirmoje vietoje (22 taškai ir 34:6 įvarčių santykis). Tačiau salės futbole, kur rungtyniauja abi divizijos vienoje grupėje, kol kas ji turi tenkintis tik vienu tašku (prieš „Lituanicą”) ir užimama 11-a vieta. Po vieną tašką turi 3 komandos: be „Fire” ir „Lituanicos”, dar ir „Wings” komanda. Nė vieno taško po 5 rungtynių neturi tik „Connections”, užimanti paskutinę – 14-ą – turnyrinės lentelės vietą.

„Lituanica” po sekmadienio, sausio 22 d., rungtynių stovi 13-oje vietoje, į savo vartus ji praleido daugiausia įvarčių iš visų komandų – net

52. Praėjusį sekmadienį įmušti 5 įvarčiai mūsiškių pelnytų įvarčių kraitį padidino iki dešimties.

Be pralaimėjimo su 15 taškų (įvarčių santykis 32:6) eina „Eagles” komanda. Tiek pat jų turi ir „United Serbs”, bet tik blogesnę įvarčių santykį (32:10). Toliau seka „Zrinski” – 13, „Kickers” ir „Schwaben” – po 12 taškų. Kitos komandos yra gerokai nuo jų atsilikusios.

Šį sekmadienį, sausio 29 d., 5:45 val. p. p. „Lituanica” susikaus su „Schwaben” futbolininkais, kurie tikrai moka mušti įvarčius ir stengiasi kuo mažiau jų praleisti į savo vartus. Tad mūsiškiams rungtyniauti su „Schwaben”, be abejo, bus sunku. O gal pagaliau „Lituanica” kovos garbingai ir parodys, kad per 6 savaites jau pramoko žaisti salėje? To mes jiems ir linkime.

Rungtynės vyks jau įprastoje vietoje – „Odeum” salėje, Villa Park (IL) miestelyje. Adresas: 1033 N. Villa Ave. Tie, kurie dar nematė salėje žaidžiamo futbolo, turėtų būtinai atvykti.

Krepšininko D. Dulkio stulbinantis žaidimas

EDVARDAS ŠULAITIS

Nors krepšinis laikomas amerikiečių sportu ir Amerikoje jo stipriausi atstovai yra juodaodžiai žaidėjai, tačiau šį sezoną studentų NCAA pirmoje divizijoje garsėja ir lietuviai iš Šilutės Deividas Dulkys.

Šis 196 cm ūgio gynėjas, žaidžiantis Florida State University komandoje „Seminoles”, du kartus savo klubui padėjo įveikti vienus stipriausių šio krašto studentų penketukų. Sausio 14 d. Deivido atstovaujama komanda net 90:57 įveikė NCAA lentelėje trečioje vietoje stovinčią komandą. Lietuvis šį kartą surinko rekordinį taškų skaičių – 32. Įveiktas buvo North Carolina penketukas, laikomas vienu grėsmingiausių varžovų NCAA studentų lygoje.

Rungtynės buvo rodomos per ESPN televizijos kanalą ir buvo matomos visoje Amerikoje. Deivido vardas komentatorių lūpose nuskambėjo dešimtis kartų.

Krito ir Duke University rinktinė

Po savaitės FSU „Seminoles”

įveikė dar sunkesnę kliūtį – nugalėjo buvusius NCAA čempionus Duke University komandą, kurią treniruoja JAV krepšinio rinktinės strategas Mike Krzyzewski. Jo vadovaujama „Blue Devils” komanda buvo priversta nusileisti „Seminoles” 73:76. Pirmą kėlinį šiek tiek pirmavo šeiminkai (32:26), tačiau po pertraukos iniciatyvą perėmė Florida atstovai ir su Dulkiu priešakyje iškovojo gražią pergalę. Tai tik trečias „Blue Devils” pralaimėjimas per 19 rungtynių.

Dulkys ir šį kartą buvo vienas naudingiausių žaidėjų, pelnęs 12 taškų. Lietuvaitis šiose rungtynėse žaidė 30 minučių, pataikė 3 iš 4 dvitaškių ir 2 iš 4 tritaškių, atkovojo 5 ir prarado 2 kamuolius, atliko 4 rezultatyvius perdavimus bei 2 kartus prasižengė.

Šis Šilutėje 1985 m. kovo 21 d. gimęs krepšininkas vidurinę mokyklą baigė Amerikoje. 2012-ieji yra paskutiniai Dulkio metai kolegijoje. Iki šiol mažai krepšinyje pasižymėjusio krepšininko svajonė – patekti į Lietuvos rinktinę. Bėlieka palinkėti, kad ji vaikinui išsipildytų.

Pagarsėjęs krepšininkas iš Lietuvos Deividas Dulkys (d.).

Lietuvos plaukimo žvaigždė – R. Meilutytė

EDVARDAS ŠULAITIS

Jau seniai Lietuvoje nėra buvę tarptautinio lygio moterų plaukikių. Bet atrodo, jog kyla nauja plaukimo žvaigždė – Rūta Meilutytė, kuri, dar tik būdama 14 metų, jau gerina Lietuvos plaukimo rezultatus ir yra surinkusi daugiau medalių nei bet kuri kita Lietuvos plaukikė. Neseniai olimpinio festivalio baseine Turkiijoje ji laimėjo visų trijų spalvų medalius ir įvykdė Londono olimpiados normatyvą.

Būsima olimpietė Rūta Meilutytė su savo laimėtais medaliais.

Šį perlą (taip plaukikę vadina spauda) užaugino jos tėvas Saulius Meilutis (dabar jam 56-eri). Mergaitės mama Ingrida žuvo 2001 m. balandį Vilniuje. Pėsčiųjų perėjoje automobilis 34 m. moterį partrenkė ir mirtinai sužalojo. Tuokart S. Meilutis uždarbiavo JAV, nes buvo sunku išlaikyti 5 asmenų šeimą.

Tėvas ir dukra gyvena Anglijoje

Motinai žuvus, kurį laiką jaunutę Rūtą globojo močiutė – 78-erių metų S. Meilučio motina Aldona. Kaune neradęs geresnio darbo, 2008 m. vyras išvyko gyventi į Angliją, šiuo metu jis dirba Plymouth miesto slaugos namuose. Kai Rūtai sukako 13-ka, ji

Pergales pasidalino K. Stoch ir G. Schlierenzauer

PAUL TRIUKAS

Praėjusią savaitę Zakopane, Lenkijoje, įvyko du šuolių nuo tramplynų pasaulio taurės etapai.

14-ąjį sezono etapą laimėjo Zakopane gimęs Kamil Stoch. 24-ių metų šuolininkui tai buvo ketvirtoji pergalė jo karjeroje. Antras liko 20-metis vokietis, kylanti žvaigždė Richard Freitag. Sezone pirmaujantis Andreas Kofler liko trečias.

15-ąjį etapą laimėjo 22-ejų Gregor Schlierenzauer. Antras ir vėl liko Freitag, o trečią vietą užėmė 29-erių norvegas Anders Bardal.

Sezone pirmaujantis A. Kofler turi 905 taškus. G. Schlierenzauer

pradėjo neklausyti močiutės, todėl tėvui teko pasiimti mergaitę pas save į Angliją.

Čia S. Meilučiui pasisekė surasti vieną stipriausių plaukimo klubų, kuriame galėtų treniruotis dukra. Mat Kaune Rūta jau buvo pasiekusi neblogų rezultatų. Treneris Jonathan Rudd buvo sužavėtas savo naujos mokinės rezultatais.

Nors tėvas ir neturi galimybių dukros lepinti, negali daug išlaidauti bei tenkinti visų jos įnorių, tačiau tai netrukdo Rūtai tobulėti ir siekti pergalių. S. Meilutis tiki, kad jo dukros talentas yra įgimtas ir užkoduotas genuose. Rūta – aukšta, liekna, ilgakojė. Didelės ir jos pėdos – jau dabar Rūta dėvi 43-io dydžio avalynę. Tokį sudėjimą plaukikė paveldėjo iš savo mamos Ingridos, kuri irgi buvo liekna, ilgų kojų. Tėvas sako, kad merginos charakteris panašus į jo – ji gana užsispyrusi ir pasiekia, ko nori. Reikia dar pridurti, kad nuo vaikystės Rūta pasižymėjo vikrumu ir stipria fizine jėga, kuria nė kiek nenusileidžia broliams.

Treniruojasi „Plymouth Leaders” klube

Šiuo metu Meilutytė ne tik treniruoja, bet ir atstovauja Plymouth miesto klubui, kuris yra laikomas vienu stipriausių Didžiojoje Britanijoje, o jo treneris Rudd – geriausiu strategu tame krašte, parengęs ne vieną olimpinį plaukiką, atstovaujantį Didžiajai Britanijai. J. Rudd sako, kad jam nesvarbu, kokiai šaliai Rūta atstovaus, jis domisi tik savo mokinių rezultatais.

Patį Rūtą, skindama pergales, apie jokią kitą kraštą nekalba, tik apie Lietuvą, kuriai ji nori atstovauti tarptautinėse varžybose ar olimpiaidoje. Plaukikė yra didelė savo šalies patriotė ir tos nuostatos žada niekada nekeisti.

užima antrą vietą (866 tšk.), A. Bardal – trečią vietą (809 tšk.), Thomas Morgenstern – ketvirtą vietą (730 tšk.), R. Freitag – penktą vietą (614 tšk.).

Kiti du etapai vyks Sapporo, Japonijoje, sausio 28–29 dienomis.

2012 m. ŠALFASS Veteranų (vyresnių nei 35 m.) krepšinio turnyras vyks šių metų kovo 31 d. – balandžio 1 d. City Of Palm Beach Gardens (4404 Burns Rd., Palm Beach Gardens, FL 33410). Turnyrą rengia: Florida Lietuvių krepšinio lyga (Florida LKL), West Palm Beach Lietuvių Bendruomenė, Lithuanian Education & Culture Center. Išankstinė komandų registracija privalo įvykti iki 2012 m. vasario 12 d. adresu: floridoslkl@gmail.com. Norintys reklamuotis turnyro metu ar finansiškai paremti rašykite el. paštu: floridoslkl@gmail.com.

2012 m. ŠALFASS Jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks gegužės 19–20 d. Geneva, Ohio (www.spire.org). Išankstinė komandų registracija – iki 2012 m. kovo 20 d. (imtina) adresu: vtatarunas@gmail.com. Galutinė registracija – iki 2012 m. balandžio 23 d. (imtina). Rengia – Cleveland LSK „Žai-bas”. Pirmininkas ir pirmenybių vadovas – Vidas Tatarūnas.

Ar išmoks žiūrovai ištarti režisieriaus pavardę?

LAIMA APANAČIENĖ

Daugelis kino mėgėjų š. m. sausio 15 d. vakarą leido prie televizoriaus ekranų – stebėjo Los Angeles vykusius „Auksinio gaublio“ („Golden Globe“) apdovanojimus. Tą vakarą net trys statulėlės buvo įteiktos Prancūzijos režisieriaus Michel Hazanavicius nebyliajam kino filmui „Artistas“ („The Artist“). Ši kino juosta buvo išrinkta geriausia komedija ir laimėjo apdovanojimus už pagrindinį vaidmenį atlikusio aktoriaus Jean Dujardin indėlį bei kino muzikinį foną.

Prancūzų režisierius Michel Hazanavicius su žmona aktores Berenice Bejo. **ELTA nuotr.**

Paryžietis M. Hazanavicius priklauso tiems kūrėjams, kurie staiga vieną rytą prabunda garsiais. Joks kino mėgėjas ne prancūzas apie tokį Hazanavičių iki 2011 m. gegužės mėnesį vykusio Kanų festivalio (Cannes Film Festival) nė negirdėjo. Turbūt nesuklysiu pasakiusi, kad net išgirde Kanų festivalyje „Palmės šakelė“ už geriausią vyro vaidmenį M. Hazanavičiaus režisuotame filme „Artistas“ gavusio Jean Dujardin pavardę, taip pat mažai kas atkreipė dėmesį į kažkaip keistai skambančią prancūzų

režisieriaus pavardę.

„Filmo režisieriaus Michel Hazanavicius. (...) Ką mes žinome apie jį?“ – savo laiške įtarimais apie lietuviškas prancūzų režisieriaus šaknis dalijasi mūsų skaitytojas Edmundas Petrauskas iš London, Canada („Lietuviškos mįslės...“; „Draugas“, 2012. 01.19.). Pasirodo, kad mūsų skaitytojo spėjimai arti tiesos – prancūzų kino režisierius, prodiuseris ir scenaristas M. Hazanavicius turi sąsajų su Lietuva – jis 1967 m. kovo 29 d. gimė Lietuvos žydų šeimoje. Jo seneliai Prancūzijoje gyveno nuo 1920-ųjų.

Savo karjerą M. Hazanavičius pradėjo 1988-aisiais darbu televizijoje „Canal+“. Didžiajame kine jis debiutavo 1997-aisiais su trumpo metražio filmu „Šachmatai sostinėje“. Po dviejų metų M. Hazanavicius pastatė pilnametražį filmą „Mano draugai“, kuriame vaidino ir jo brolis Serge Hazanavicius (g. 1963 m. rugsėjo 11 d. Paryžiuje). Didelio pasisekimo sulaukė režisieriaus 2006-aisiais sukurtas filmas „Agentas 117: Kairas – šnipų lizdas“ ir 2009-aisiais išleistas filmo apie šnipą tęsinys „Agentas 117: Rio neatsako“.

Iš štai „Golden Globe“ vėl išgirdome lietuviškai skambančią pavardę. Tad apie ką pasakoja filmas „Artistas“, gavęs net tris „Golden Globe“ apdovanojimus? Kuo 100 min. juodai balta, begarsė (spausdoje skaitėme apie tai, kad nežinoję, jog kino juosta „Artistas“ yra nebylus filmas, kai kurie žiūrovai Anglijos Liverpool mieste pareikalavo grąžinti pinigus) kino juosta sužavėjo vertintojus?

Ši kino juosta – pagarba nebyliojo kino Aukso amžiui. Pats M. Hazanavicius prisipažino ilgai dvejojęs dėl „Artisto“, nes prieš jam gimstant niekas netikėjo, kad senovine maniera kurtas filmas – geras sumanymas.

Filmo juosta mus nukelia į 1927-ųjų Hollywood. Atrodo, eilinė holivudiška istorija – nebyliojo kino žvaigždė George Valentin (aktoriaus Jean Dujardin) filmavimo aikštelėje išimtyli atsitiktinai sutiktą būsimąją kino žvaigždę Peppy Miller (jos vaidmenį atlieka filmo režisieriaus žmona, aktorė Berenice Bejo). G. Valentin puikiai supranta, kad jo ir nebyliojo kino laikai artėja į pabaigą, jo „gulbės giesmė“ – filmas, simbolišku

Kadras iš kino filmo „Artistas“. **ELTA nuotr.**

pavadinimu „Meilės ašaros“, žlunga, jį palieka žmona, garsusis aktorius atsiduria ant bedugnės krašto. Nusrasti jam neleis garsinio kino žvaigždė tapusi Peppy.

Tiems, kas yra matęs nebyliojo kino filmus, „Artisto“ siužetas aiškus: jie abu myli vienas kitą, tai meilė iš pirmo žvilgsnio, bet veikėjai turi patirti daug išbandymų, kad pagaliau galėtų būti kartu.

Ar gali begarsė, nespalsvota melodrama būti žiūrima XXI amžiaus žiūrovo, įpratusio matyti 3 D technologija sukurtus filmus? Pasirodo – taip. Įdomus ir intriguojantis filmas žiūrovus pirmiausia patraukia nostalgija, romantika.

Be jokios abejonės, liūto dalis dėl filmo sėkmės priklauso nuo aktorių. „Parašiau scenarijų Jean ir Berenice, nė nebuvo klausimo apie aktorių atranką. Tai ne tik filmų kūrimas, tai gyvenimas, tad, jei įmanoma, geriausia dirbti su žmonėmis, kurie tau patinka. Manau, kad jiedu tinka vienas kitam ekrane“, – „The Boston Phoenix“ sakė M. Hazanavicius. Reikia pasakyti, kad tiek pagrindinį vaidmenį atliekantis prancūzų aktorius J. Dujardin, tiek Berenice puikiai atlieka savus vaidmenis ir itin namai perteikia tikrą Aukso amžiaus charizmą ir eleganciją. Ypač įdomu tai, jog aktoriai savąsias emocijas reiškia praktiškai vien savo veido išraiškomis (ar lengva šiuolaikiniam

aktoriui vaidinti nekalbant?).

Žinoma, filme netrūksta sąmojingo humoro. Hazanavicius, atrinkęs tai, kas buvo svarbiausia nebyliajame kine, sukūrė itin stilingą, labai įtikinantį ir visiškai atitinkantį pasirinktą laikmetį filmą. „Artistas“ primena, kad kine svarbus kiekvienas gestas, žvilgsnis, kameros judesys.

Vasario 26 d. 84-ą kartą bus rengiamos apdovanojimo „Oskarais“ iškilmės. Filmas apdovanojimui yra pasiūlytas penkiose kategorijose: „Geriausias filmas“, „Geriausias režisierius“, „Geriausias aktorius“, „Geriausia antraeilio vaidmens aktorė“, „Geriausias scenarijus“. Ar pavyks „Artistui“ padvigubinti sėkmę, parodys netolima ateitis. Kol kas žinoma tik tai, kad jau repetuojama ištarti keistai skambančią režisieriaus pavardę, o aktorius Robert De Niro, bandydamas ištarti „Hazanavicius“, taip susinervino ir pasimetė, kad galiausiai tiesiai šviesiai režė lietuviškų šaknų turinčiam prancūzui: „Tu turi pasikeisti savo pavardę. Tiesiog privalai ją sutrumpinti.“

Kodėl prancūzas režisierius nesusitrupe ar nepasikeitė savo pavardės, sunku pasakyti. Tačiau lietuviams, mėgstantiems trumpinti ar keisti savo pavardes, norisi priminti, kad ne pavardė garsina žmogų, o žmogus pavardę.

Dovana Valdovų rūmų muziejaus bibliotekai

LAURA PAČTAUSKAITĖ

Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų biblioteką papildė bemaž 1,500 knygų iš Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos tyrinėtojo, ilgamečio Vilniaus universiteto profesoriaus habilituoto daktaro Mečislovo Jučo asmeninio rinkinio.

Dalis šių leidinių priklausė žymiam tarpukario Lietuvos bei išeivijos istorikui, garsiosios „Lietuvos istorijos“ (1936) redaktoriui profesoriui Adolfui Šapokai (1906–1961). Knygos sovietmečiu buvo išsaugotos, o dabar perduotos Valdovų rūmų muziejaus bibliotekai. Jos netrukus bus prieinamos naudotis visiems besidomintiesiems, praneša muziejus.

„Valdovų rūmų muziejaus bibliotekoje yra nemažai leidinių, kurių neturi jokia kita biblioteka Lietuvoje“ – teigia institucijos direktorius dr. Vydas Dolinskas.

Pasak V. Dolinsko, įdomus ir paslaptingas istoriko A. Šapokos bibliotekos knygų kelias iki Valdovų rūmų muziejaus lentynų. Tai 400 Lietuvos istorijos veikalų lenkų, rusų, vokiečių, lietuvių ir kitomis kalbomis, tarp kurių yra vertingų XIX a. – XX a. pradžios publikacijų.

A. Šapokos knygas Kaune išsaugojęs asmuo, kuris pageidavo išlikti nežinomas, sovietiniais metais slapta pasiūlė prof. M. Jučui jas perimti bei toliau saugoti. Profesorius namo parsivežė apie 400 knygų, tačiau greitai sulaukė tuomečio Valstybės saugumo komiteto (KGB) kvietimo atvykti į apklausą. Kadangi M. Jučas tuo metu buvo bene vienintelis mokslininkas, sistemingai tyrinėjęs vien senosios Lietuvos istoriją, KGB nenustatė jokių galimų grėsmių ir leido pasilikti tuo metu jau emigravusio A. Šapokos biblioteką, tačiau prigrasino, kad profesorius niekam apie tai nepasakotų, knygų neskolintų, o nau-

dotųsi jomis išimtinai savo tiriamajam darbui. Po ilgų dešimtmečių išsaugota A. Šapokos istorinės bibliotekos dalis kartu su gausia prof. M. Jučo biblioteka padovanota Valdovų rūmų muziejui.

Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų biblioteka pradėta formuoti prieš keliolika metų Lietuvos dailės muziejuje ir Pilių tyrimų centre „Lietuvos pilys“. Šiuo metu jau sukaupta per 5,000 knygų.

Valdovų rūmų muziejaus bibliotekoje kaupiama speciali, mokslinė

literatūra apie Lietuvos ir Lenkijos istoriją, Europos architektūros paminklus ir istorines rezidencijas, archeologiją bei istorines asmenybes, kultūros ir meno raidą, muziejų veiklą, taip pat istorinių šaltinių publikacijos. Savo asmenines bibliotekas arba jų dalis Valdovų rūmų muziejui jau yra padovanoję archeologai habil. dr. Adolfas Tautavičius, habil. dr. Vytautas Urbanavičius, architektūros istorikai dr. Napalys Kitkauskas, prof. Stasys Abramauskas ir paveldosaugininkas Vytautas Paulaitis.

Romualda G. Rynne, gyvenanti **Crete, IL**, atsiuntė „Draugui“ dosnią 100 dol. auką ir linki laimingų, kūrybingų 2012 metų vyr. redaktorei ir visam kolektyvui. Nuoširdžiai Jums dėkojame už linkėjimus ir paramą.

Genovaitė Plukas, gyvenanti **Santa Monica, CA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. laikraščio išlaidoms sumažinti. Labai ačiū, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

VASARIS

Vasario 1–29 d.: Woodridge miestelio bibliotekoje (3 Plaza Dr., Woodridge, IL) vyks Genutės Markauskienės fotografijos darbų paroda. Susitikimas su autore vyks **vasario 11 d.** nuo 1 val. p. p. iki 3 val. p. p.

Vasario 1–29 d.: Gallery North (508 Main St., Edmonds, WA) vyks menininkų Jūratės Mažeikos-Harrison, Jeff Harrison ir Nomedos Lukoševičienės darbų paroda. Pasikalbėjimas ir kūrybinė analizė su autoriais vyks **vasario 18 d.**, 2–5 val. p. p.

Vasario 2 d., ketvirtadienį: LR generaliniame konsulate New York (420 Fifth Ave., 3rd floor, New York, NY 10018) vyks Laimos Reiss fotografijų parodos „Lietuva. Į antrąjį tūkstantmetį...“ atidarymas. Kviečiama apsilankyti nuo 6 val. v. iki 8 val. v. Apie dalyvavimą prašoma pranešti el. paštu ny@urm.lt arba tel. 212-354-7840.

Vasario 4 d., šeštadienį: Lemont High School Performing Arts Center (800 Porter St., Lemont) vyks teatralizuotas meno, literatūros bei chorinės muzikos renginys „Turbūt ne dėl savęs esu“, skirtas paminėti Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Dalyvauja lietuvių meno ansamblis „Dainava“, Čikagos ir jos apylinkių menininkai, aktoriai. 6 val. v. – meno parodos atidarymas, 7 val. v. – koncerto pradžia. Bilietus galima įsigyti PLC raštinėje (14911 127 St., Lemont, IL), „Seklyčioje“ (2711 W. 71 St., Chicago, IL), internetu www.dainava.us

– Didžiojoje salėje, PLC, vyks geriausio recepto „Krupnikas ir kugelis“ „kova“. Pradžia 7 val. v. Daugiau informacijos – „Facebook“ svetainėje, raktažodis – „krupnikas and kugelis contest“. Ruošia „Bičių“ būrelis (biciburelis@yahoo.com; tel. 847-722-3946).

Vasario 10 d., penktadienį: Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks Dainiaus Mačikėno fotografijų parodos „Iš meilės šokiui“ atidarymas. Dalyvaus autorius ir žinoma Lietuvos balerina Eglė Špokaitė. Pradžia 7:30 val. v.

Vasario 10–12 d. Neringos stovykloje vyks Žiemos šventė, skirta Neringos tilto atstatymui. Kreiptis į stovyklos vedėją Reginą Kulbytę tel. 978-582-5592 arba el. paštu regina@neringa.org

Vasario 11 d., šeštadienį: PLC, 123 kambaryje, vyks Filisterių skautų sąjungos (FSS) Čikagos skyriaus iškilminga sueiga. Pradžia 3 val. p. p. Apie dalyvavimą pranešti skyriaus pirmininkei fil. Aušrelei tel. 630-243-6302.

– Latvian Hall (11710 3rd Ave., NE, Seattle, WA 98125) vyks Nepriklausomybės dienos minėjimas. Renginio garbės svečias – LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis. Pradžia 4:30 val. p. p.

– Šv. Kazimiero parapijos patalpose (2718 St. George St., Los Angeles, CA) vyks Los Angeles jaunimo ansamblio „LB Spindulys“ jubiliejinis 50-tas Užgavėnių „Blynų balius“. Pradžia 6 val. v. Skambinti tel. 818-249-7574 (Danguolė) arba tel. 323-284-8165 (Laima).

– Lietuvių dailės muziejuje, PLC, vyks Amerikos lietuvių tarybos rengiamas Lietuvos ir tarptautinių konkursų laureačių, Manhattan School of Music (New York) studentų pianistės Agnės Radzevičiūtės ir smui-

kininkės Barboros Valiukevičiūtės koncertas. Pradžia 6:30 val. v.

Vasario 12 d., sekmadienį: Lawrence, MA bus minima Vasario 16-oji. Šv. Mišios 11 val. r. Corpus Christi bažnyčioje (35 Essex St., Lawrence, MA 01840). 12:30 val. p. p. parapijos salėje – pietūs. Daugiau informacijos tel. 978-685-4478 (Jonas Stundžia).

– Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks ALT'o rengiamas Vasario 16-osios minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas – Audrius Anužis. Koncertuos pianistė A. Radzevičiūtė ir smuikininkė B. Valiukevičiūtė. Minėjimas prasidės 1 val. p. p.

Iki vasario 15 d. galima siūlyti Lietuvių Fondo narius kandidatais į LF tarybą ir Kontrolės komisiją. Kandidatai bus renkami LF 49-jame metiniame narių suvažiavime **balandžio 14 d.** PLC. Daugiau informacijos internetinėje svetainėje: www.lithuanianfoundation.org

Vasario 16 d., ketvirtadienį: Cicero, IL, miesto Rotušės aikštėje 10:30 val. r. bus iškelta Lietuvos trispalvė, kuri plevėsuos visą savaitę. Iškilmės organizuoja Cicero miesto savivaldybė ir JAV LB Cicero apylinkė.

– Ocean County administraciniame pastate, 119 kambaryje (101 Hooper Ave., Toms River, NJ) vyks Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Pradžia 12 val. p. p.

Vasario 18 d., šeštadienį: Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje rengia tradicinį „Užgavėnių šiupinį“. Pradžia 6 val. v. Stalus užsisakyti tel. 630-969-1316 (Ramūnas Buntinas).

– Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks Lietuvių Operos metinis pokylis-koncertas operai paremti. 6 val. v. – kokteiliai, 7 val. v. – koncertas, 8 val. v. – vakarienė, loterija, šokiai ir žaidimai. Daugiau informacijos tel. 630-833-1893.

Vasario 19 d., sekmadienį: Lietuvių Rotary klubas rengia Lietuviškos bibliotekos atidarymą PLC. Renginys bus jungtinis – skirtas Vasario 16-osios ir bibliotekos atidarymo progoms. Pradžia 12 val. p. p.

– Šv. Onos bažnyčioje Beverly Shores lietuvių klubas rengia Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą. Pagrindinis kalbėtojas – Purdue University Krannert School of Management prof. dr. Aldas Kriaučiūnas. Pradžia 1 val. p. p.

– Šv. Antano parapijos didžiojoje salėje vyks JAV LB Cicero apylinkės valdybos rengiamas Vasario 16-osios minėjimas. Pagrindinę kalbą sakys istorikė, spaudos bendradarbė Violeta Rutkauskienė. Pradžia po 9 val. r. lietuviškų šv. Mišių.

Vasario 21 d., antradienį: Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje nuo 5 val. p. p. iki 8 val. v. PLC ruošia Užgavėnių blynus.

Vasario 24 d., kovo 2 ir 9 d., penktadieniais: PLC salėje vak. pusėje nuo 5 val. p. p. iki 7 val. v. vyks „Žuvies vakarienė“.

Vasario 25 d., šeštadienį: Estų namuose Jackson, NJ, (4 Cross & Veterans Hwy, Jackson NJ 08527) Centrinio NJ tautinių šokių kolektyvas „Viesulas“ rengia Vasario 16-osios minėjimą ir Užgavėnių šventę. Pradžia 3 val. p. p.

– Lietuvių Fondo salėje, PLC, vyks Čikagos lietuvių skautų rengia-

mas Jaunimo vakaras. Renginys vyks nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

Vasario 26 d., sekmadienį: Mokytojos Onos Razutienės 25-ųjų mirties metinių minėjimas. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje (2718 St. George St., Los Angeles, CA 90027) šv. Mišios bus aukojamos 10:30 val. r. Po Mišių 12:15 val. p. p. parapijos salėje „LB Spindulio“ jaunimas atliks programą.

– PLC, Lemont, vyks JAV LB Lemont apylinkės valdybos rengiama Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Pradžia 12:30 val. p. p.

Iki vasario 29 d. galima teikti pasiūlymus „Švietimo premijai – 2011“ gauti. Pasiūlymus siųsti paštu Lithuanian Educational Council, 170 Query St., New Bedford, MA 02745 arba el. paštu donavickas95@hotmail.com

KOVAS

Iki kovo 1 d. galima siūlyti kandidatus į JAV Lietuvių Bendruomenės atstovus į PLB XIV Seimą. Pasiūlymus siųsti JAV LB rinkimų komisijos pirmininkei Janinai Udrienei el. paštu udrys@sbcglobal.net arba adresu 31220 Country Ridge Cr., Farmington Hills, MI 48331. Daugiau informacijos tel. 248-788-3417.

Kovo 3 d., šeštadienį: „Esplanade Lakes“ pokylių salėje, (2111 Butterfield Rd., Downers Grove, IL, 60515) vyks kasmetinė 16-ta iškilminga „Sniego puota“, skirta Maria High School 100-mečio jubiliejui. Daugiau informacijos tel. 773-925-8686. Pradžia 6 val. v.

Kovo 4 d., sekmadienį: PLC, Lemont, vyks Čikagos lietuvių skautų ir skaučių tradicinė Kaziuko mugė. Šv. Mišios 9 val. r. Atidarymas – po Mišių Jaunimo rūmuose.

Kovo 10 d., šeštadienį: „Žiburėlio“ mokykloje (14911 127th St., Lemont, IL 60439) vyks Atvirų durų diena. Mokykoje bus galima apsilankyti nuo 9 val. r. iki 11 val. r. Daugiau informacijos internete www.ziburelis.org arba tel. 630-257-8891.

– Detroit Dievo Apvaizdos parapijos patalpose vyks JAV LB apylinkių pirmininkų suvažiavimas.

Kovo 11 d., sekmadienį: Navy Pier centro „Crystal Gardens“ salėje vyks LR Generalinis konsulato Čikagoje kartu su Čikagos laisvalaikio ir pramogų centru Navy Pier rengiama Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventė „Celebrate Lithuanian Independence“. Šventė vyks nuo 12 val. p. p. iki 5 val. p. p. Bus sudarytos sąlygos dalyvauti menininkams ir verslininkams. Daugiau informacijos el. paštu agne.vertelkaite@urm.lt arba tel. 312-397-0382, tr. nr. 204 (Agnė Vertelkaitė).

– JAV LB Philadelphia apylinkė rengia Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo ir atstatymo minėjimą.

Kovo 16 d., penktadienį: Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks jungtinės dailininkų iš Atlanta, GA parodos atidarymas. Dalyvaus autoriai. Pradžia 7:30 val. v.

Kovo 17 d., šeštadienį: Jaunimo centro didžiojoje salėje bus švenčiamas Čikagos lituanistinės mokyklos 20-metis. Kviečiami atsiliepti buvę mokiniai ir mokytojai. Norinčių dalyvauti iškilmingoje vakarienoje prašoma rašyti el. paštu jurate124@yahoo.com arba skambinti tel. 630-805-4036 (mokyklos direktorė Jūratė

Dovilienė).

Kovo 18 d., sekmadienį: PLC salėje vyks Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos „Sriubos pietūs“. Pradžia 12:30 val. p. p.

Kovo 25 d., sekmadienį: PLC, Lemont, Korp! Giedra ruošia Marijos Pečkauskaitės-Šatrijos Raganos minėjimą. Pradžia 12:30 val. p. p.

– PLC, Lemont, vyks JAV Lietuvių Bendruomenės Lemont apylinkės metinis-visuotinis susirinkimas. Pradžia 12:30 val. p. p.

Kovo 25–31 d. Aspen, Colorado, ŠALFASS/ALGS organizuoja kasmetinį kalnų slidinėjimą. Daugiau informacijos el. paštu: edmickus1@aol.com (Edvardas Mickus). Dėl nakvynės, lėktuvo ir kelto bilietų įsigijimo kreiptis į Carol Pasternak el. paštu carol@ski.com arba tel. 1-800-525-2052 ext 3319 ar 1-970-309-8846.

Kovo 31 d., šeštadienį: Ateitininkų namuose, Lemont, vyks Ateitininkų Šalpos fondo narių metinis suvažiavimas ir vakarienė. Registracija 4 val. p. p., vakarienė 6 val. p. p. Kvietimus į vakarienę užsisakyti tel: 708-246-0049 (Pranutė Domanskienė) po 5 val. p. p.

Kovo 31 d.–balandžio 1 d.: „City Of Palm Beach Gardens“ (4404 Burns Rd., Palm Beach Gardens, FL 33410) vyks ŠALFASS veteranų (vyresnių nei 35 m.) krepšinio turnyras. Išankstinė komandų registracija – iki **vasario 12 d.** adresu: floridoslkl@gmail.com; galutinė registracija – iki **kovo 1 d.** Kreiptis į turnyro vadovą Arvydą Bubulį (el. paštas: floridoslkl@gmail.com, tel. 561-574-0027).

BALANDIS

Balandžio 1 d., sekmadienį: Jaunimo centro kavinėje moterų klubo priešvėlykiniai pusryčiai. Pradžia – po 10:30 val. r. šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje.

Balandžio 7 d. šeštadienį: Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje – Velyknaktis. Pradžia 8 val. v.

Balandžio 8 d. sekmadienį: Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje šv. Velykų Mišios bus aukojamos 7 val. r., 9:15 val. r. ir 11:30 val. r.

Balandžio 7–14 d.: Washington, DC vyks kasmetinis Vyšnių žydėjimo festivalis. LR ambasada Washington, DC atrinks ir Vyšnių žydėjimo festivalio organizatoriams pateiks vieną kandidatę. Daugiau informacijos el. paštu: liana.vazbiene@urm.lt

Balandžio 14 d., šeštadienį: Hyatt the Lodge, Oak Brook, IL vyks šventinis pokylis, skirtas Lietuvių Fondo 50-ies metų jubiliejui. Daugiau informacijos tel. 630-257-1616 arba el. paštu: admin@lithfund

Balandžio 22 d., sekmadienį: Lietuvių katalikų religinės šalpos 50-ies metų jubiliejinis renginys. Padėkos šv. Mišios bus aukojamos Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje (Maspeth, New York) 11:15 val. r. Mišių metu giedos „Dainavos“ vyrų vionetas. 1 val. p. p. šventinis pokylis „Christ the King“ katalikiškos gimnazijos salėje (netoli Atsimainymo bažnyčios). Kviečiama iš anksto užsisakyti vietas. Daugiau informacijos www.LKRSalpa.org

Balandžio 24 d., antradienį: Genutės Orrico namuose vyks Lietuvos Dukterų metinis susirinkimas ir rinkimai.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Tytuvėnų vienuolyną nusiaubė gaisras

ELTA nuotr.

Tytuvėnai (ELTA) – Nuo gaisro nukentėjusį barokinį Tytuvėnų vienuolyno ansamblį aplankęs kultūros ministras Arūnas Gelūnas tikrąją padėtį vadina geresne negu manyta, bet patirtus nuostolius – labai dide-

liais. Pasak ministro, iš daugiau kaip 340 vertybių sudegė apie 30 – beveik 10 proc. visų vienuolyno ansamblyje saugomų ar atsivežtų vertybių. Vienuolyno pastatas apdraustas 10,5 mln. litų suma, bažnyčia – 6 mln. litų.

Tai jau trečias istorinę reikšmę turinčių paveldo objektų gaisras per pastarąjį dešimtmetį – anksčiau gaisro sunaikinti Kurtuvėnų svirnas ir Labanoro bažnyčia jau yra atstatyti. Praėjusiais metais baigti Tytuvėnų vienuolyno restauravimo darbai kainavo daugiau kaip 10 mln. litų. Vienuolyno stogų restauravimas valstybei atsiėjo per 2 mln. litų. Šimet planuota restauruoti ir Tytuvėnų bažnyčios išorę. XVII–XVIII a. pastatytas Tytuvėnų bernardinų vienuolyno ansamblis vertintas kaip unikalus architektūros paminklas, labai mažai pakitęs nuo pastatymo laikų, vienas geriausiai išlikusių baroko epochos paminklų Lietuvoje ir Šiaurės Europoje.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Balandžio 26–28 d. University of Illinois at Chicago vyks 23-oji Association for the Advancement of Baltic Studies konferencija „The Global Baltics: The Next Twenty Years“. Daugiau informacijos: <http://depts.washington.edu/aabs/> arba aabsconfinfoChicago@gmail.com

Balandžio 29 d., sekmadienį: Lietuvių dailės muziejuje, PLC, vyks Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė“ rengiamas pianistės Aleksandros Žvirblytės ir smuikininkės Lindos Veleckytės koncertas „Auksinės stygos“. Pradžia 12:30 val. p. p.

GEGUŽĖ

Gegužės 11 d., penktadienį: Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks lietuvių dailininkų iš Florida jungtinės parodos atidarymas. Pradžia 7:30 val. v.

Gegužės 18–20 d.: Neringos stovykloje vyks moterų savaitgalis, kurį ves Kerry Secrest ir dr. Kristina Mačiūnaitė.

Gegužės 19–20 d.: Geneva, Ohio (www.spire.org) vyks ŠALFASS Jau-nučių krepšinio pirmenybės. Išankstinė komandų registracija – iki **kovo 20 d.** adresu: vtatarunas@gmail.com. Galutinė registracija – iki **balandžio 23 d.**

Gegužės 25, 26 ir 27 d.: Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje vyks Palaimintojo Jurgio Matulaičio metų iškilmingas paminėjimas.

BIRŽELIS

Birželio 4–liepos 13 d. University of Pittsburgh vyks Baltijos studijų vasaros instituto (The Baltic Studies Summer Institute, arba BALSSI) 6 sa-vaičių trukmės intensyvūs lietuvių, latvių ir estų kalbų kursai. Registra-cija jau prasidėjo. Daugiau informa-cijos tinklalapyje www.slavic.pitt.edu/sli/ arba kreiptis į programos koordinatorę Christine Metil adresu: Department of Slavic Languages and Literatures, University of Pitts-burgh, 1417 Cathedral of Learning, Pittsburgh, PA 15260; tel.: 412-624-

5906, el. paštu sliadmin@pitt.edu

Birželio 28–liepos 1 d.: Boston vyks XIV Lietuvių tautinių šokių šventė. Boston miesto centre įsikūru-siame viešbutyje „Sheraton Boston“ veiks lietuviška mugė. Norinčius prekiauti mugėje prašoma susisiekti su šventės organizaciniu komitetu el. paštu muge@sokiusvente2012.org. No-rinčius dalyvauti muzikinėje šventės programoje pop/roko atlikėjus prašo-ma kreiptis į Rimą Girniuvienę el. paštu rimagirnius@hotmail.com

LIEPA

Liepos 22 d., sekmadienį: 3 val. p. p. Lietuvos Dukterys organizuoja Mėlynųjų gegužinę, kuri vyks Blueber-ry Acres, 32 McRae Rd., NE, Arlington, WA.

LAPKRITIS

Lapkričio 18 d., sekmadienį: Švč. Mergelės Marijos Gimimo para-pijoje vyks Palaimintojo Jurgio Ma-tulaičio metų užbaigimas.

Sekmadieniais: PLC 101-ame kambaryje vyksta Al-Anon šeimos grupės „Šviesa“ susirinkimai. Pra-džia 7:15 val. v. Daugiau informacijos tel. 630-267-7065 (Daina).

Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių“, informaciją siųskite redakcijai ad-resu 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu dalia.cidzikaite@gmail.com

Redakcija

Respublikonas N. Romney savo varžovą N. Gingrich privertė gintis

Washington, DC (BNS) – JAV prezidento pareigų siekiantis res-publikonas Mitt Romney spaudė savo pagrindinį varžovą Newt Gingrich per debatus, likus kelioms dienoms iki pirminių rinkimų Florida valsti-joje.

N. Gingrich buvo reikalingas tvirtas pasirodymas šioje diskusijo-je, siekiant išlaikyti postūmį po jo pergalės per pirminį balsavimą South Carolina valstijoje, tačiau jam sekėsi gana prastai. M. Romney buvo stipresnis per debatus Jacksonville mieste, puldamas N. Gingrich, ypač

dėl jo požiūrio į neteisėtus imigrantus.

Kaip rodo apklausos, N. Ging-rich ir M. Romney yra maždaug vie-nodai populiarūs tarp galimų res-publikonų rinkėjų prieš sausio 31 d. vykstantį balsavimą Florida valstijo-je, didesnėje už kitas tris valstijas, kuriose šiemet jau buvo sprendžia-ma, kas turėtų mesti iššūkį presiden-tui demokratui Barack Obama per lapkritį vysiančius rinkimus. Viešo-sios nuomonės tyrimo agentūros ap-klausos rezultatai rodo, kad M. Rom-ney yra populiarnesnis už N. Ging-rich tik 2 proc.

JAV siunčia į Artimuosius Rytus lėktuvnešių smogiamąją grupę

Washington, DC (BNS) – Iš 100 JAV karinių jūrų pajėgų (KJP) kovi-nių laivų, esančių šiuo metu tolimuo-se žygiuose, 30 sutelkti Artimuosiuose Rytuose. Atplaukus lėktuvnešiui „Enterprise“ su kovinės sargybos laivais į Persijos įlanką, JAV KJP grupuotė Artimuosiuose Rytuose iš-augs iki 35 laivų. Lėktuvnešių smo-giamoji grupė su „Enterprise“ prie-šakyje išvyks iš bazės Norfolk, Virgi-nia valstijoje, kovą ir atvyks į Persi-jos įlanką balandį ir prisijungs prie ten jau esančių kitų dviejų lėktuvne-šių.

Jau dabar į JAV KJP grupuotę įeina kelios lėktuvnešių smogiamo-sios grupės, laivų smogiamosios gru-pės, taip pat amfibijų ir desanto gru-pės. Tai antroji pagal laivų skaičių Amerikos KJP grupuotė užsienyje. Pati didžiausia JAV KJP grupuotė šiuo metu yra Ramiojo vandenyno vakarinėje dalyje. Prie Kinijos, Ko-rėjos ir Japonijos yra sutelkta maž-daug 60 kovinių laivų. Pasak Penta-gono atstovo, Artimųjų Rytų regio-nas ir Ramiojo vandenyno vakarinė dalis yra svarbūs JAV karinėms jūrų pajėgoms nuolat būti.

Prezidentė pasirašė Mokslo ir studijų įstatymo pataisais

Vilnius (ELTA) – Lietuvos presi-dentė Dalia Grybauskaitė pasirašė Mokslo ir studijų įstatymo pataisais, suteikiančias universiteto senatui ir kolegijos akademinei tarybai dau-giau valdymo galių ir numatančias studentų mokslo rezultatų vertinimą ne rečiau nei kas vienerius studijų metus.

Pataisais priimtose atsižvelgus į Konstitucinio Teismo 2011 m. gruodžio 22 d. nutarimą dėl Mokslo ir stu-dijų įstatymo nuostatų, prieštarau-

jančių Konstitucijai. Pataisomis uni-versiteto senatui ir kolegijos akade-minei tarybai suteikiama teisė priimti sprendimus dėl aukštųjų mokyklų lė-šų valdymo ir turto tvarkymo.

Prezidentės teigimu, skubos tvarka priimtose tik būtiniausios pa-taisos, kad universitetų ir kolegijų veikla nebūtų sutrikdyta, o pavasario sesijos metu Seimas turės pataisyti ir kitas Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas, prieštaraujančias pagrin-diniam valstybės įstatymui.

D. Rimšaitėi neleista Londone atstovauti Rusijai

Vilnius (ELTA) – Lietuvos tauti-nio olimpinio komiteto (LTOK) aukš-čiausias organas – Generalinė asam-blėja buvusiai mūsų šalies šiuolaiki-nės penkiakovės atstovei Donatai Rimšaitėi neleido Londono olimpi-nėse žaidynėse atstovauti Rusijai.

24 metų D. Rimšaitė į Rusiją iš-vyko 2010 m. Sportininkė tarptauti-nėse varžybose Rusijos rinktinės marškinėlius vilki nuo praėjusių me-tų balandžio. D. Rimšaitė kol kas dar

nėra iškovojojusi kelialapio į Londono olimpinės žaidynes. Buvusi Lietuvos atletė 2008 ir 2009 m. iškovojo pasau-lio taure, 2010 m. pasaulio čempiona-te pelnė sidabrą, o Europos pirmeny-bėse – bronzą. Beijing olimpinėse žai-dynėse užėmė 13-ąją vietą.

LTOK Generalinės asamblėjos sesijoje, kai buvo svarstomas D. Rim-šaitės klausimas, dalyvavo ir pati sportininkė. Atletė teigė, kad ją į Ru-siją nuvedė meilė draugui.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAJ

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. 773-884-7960

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

PASLAUGOS

SIŪLOME 10%
METINIŲ PALŪKANŲ

Jūsų investicija yra apsaugota
Nekilnojamu Turtu.
Investuojate ne daugiau kaip
65–70 proc. visos turto vertės
Ilgametė patirtis ir daug laimingų klientų.
Dėl smulkesnės informacijos skambinkite
tel. 630-965-6608

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

PARDUODA

PLC išnuomojama: 2 mieg. 1 vonios butas – \$800; 1 mieg. 1 vonios butas – \$700/mėn. **Parduodamas** prieš PLC „Townhome“ – \$234,000. Century 21 ProTeam, Linas tel. **630-674-5414**

IŠNUOMOJA

Room for Rent with complete use of house. Near transportation, Metra train, far south side. Call **773-776-4367**

Išnuomoju vieną kambarį
su baldais netoli
„Kunigaikščių užkeigos“.
Tel. 708-439-9962, Zita.

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos
ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

1-800-778-9847
www.vytistours.com
info@vytistours.com
40-24 235th St., Douglaston, NY 11364

Prašau pasiteiraukite apie mūsų 2012 m. brošiūrą
kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.

Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

Apsilankykite „Draugo“ internetinėje svetainėje
www.draugas.org

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Atgimimo šauklys

Atkelta iš 2 psl. čia pat sėdėjo ir jo drama „Kęstučio mirtis” tuoju buvo vaidinama. Rašytojas Antanas Venclova kalbėjo, kad Maironis „paseno”. Įdomu, kaip Maironį po penkiasdešimties metų įvertino A.Venclovos sūnus Tomas Venclova, 1982 m. rašęs: „Maironio eilės atrodo tikras literatūrinis stebuklas. Maironis buvo ne tik poetas, o ir reikšmingas istorijos veiksnys. Jis parengė Lietuvą nepriklausomybei ne mažiau, gal daugiau, už Basanavičių ir Kudirką. Jei tauta pati sau užsitikrina pilnavertį dva-

sinį gyvenimą, ji jau yra nepriklausoma. Okupacijos tada virsta tik praeinančia istorine nelaime.” Apie Maironio asmenybę daug pasako jo testamentas: viską smulkiai paskirstė, o tai, kas svarbiausia, paliko kunigų seminarijai ir visuomeninėms organizacijoms. Pabandykime šiais Maironio metais gerai išsižūrėti į mūsų tautos budintoją ir šauklį. Kaip reikia panašių į Maironį kunigų, poetų, rašytojų, visuomenininkų mūsų dienų Lietuvai!

Apie protokolinę demokratiją

Atkelta iš 3 psl. Kovaliov nevengdavo ironizuoti. Jo ironija visuomet būdavo gili, prasminga. Visi suprantame, kas iš tiesų yra Putin, tą suprantą ir Lietuva. Bet jeigu nedorėlis Putin, Kovaliov įsitikinimu, ir vėl bus išrinktas Rusijos prezidentu, tiek Lietuva, tiek ir visos kitos demokratinės Europos valstybės pasveikins naująjį šalies diktatorių. Pasveikins ne dėl to, kad taip elgtis skatina padorumas, sąžiningumas ir laisvės pojūtis. Pasveikins dėl to, kad šitaip elgtis liepia tarpvalstybinių šalių bendravimo protokolai. Bet juk valstybės, kurios padovaujasi ne sąžine, padorumu, o biurokratiniais protokolais, taip pat nėra labai... sąžiningos ir padorios. Ar ne taip, broliai lietuviai? Toks buvo retorinis Kovaliov klausimas. Paliko neišdildomą įspūdį ir di-

sidento paaiškinimai, kodėl jis niūriais Chruščiov ir Brežnev laikais ryžosi ginti pamatines laisvės ir demokratijos nuostatas. Juk vilčių, jog sovietinė imperija bent jau artimiausiu metu ims trūkinėti, tuomet buvo labai maža. Kovaliov vengė pompastiškų palyginimų. Disidentas tvirtino daręs tai visų pirma dėl savęs, o ne dėl kitų. Jam tiesiog buvo sunku melą traktuoti kaip tiesą. Jam būdavo gėda apsimesti, jog nesupranta komunistų partijos demagogijos, jam būdavo skaudu, kai meluojančiam nedrįsdavo rėžti į akis: „Bet juk tu meluoji.” Taigi ilgainiui Kovaliov pradėjo sakyti tik tai, ką manęs. Neslėpdavo savo įsitikinimų, savo kritiškų pastabų. Bet taip elgėsi pirmiausiai dėl to, kad „norėjo išlikti padorus pats prieš save ir savo sąžinę”.

B. Bieliuko vardo stipendijos

Atkelta iš 5 psl. draugijos pirmininku, vėlesniais metais aktyviai dalyvavo valstiečių liaudininkų veikloje. Vokiečių okupacijos metais Bieliukas dalyvavo pogrindžio veikloje, buvo išrinktas Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos (LVLS) generaliniu sekretoriumi, rūpinosi pagrindinio laikraščio „Nepriklausoma Lietuva” organizavimu, leidimu ir platinimu. Dalyvavo besikuriančio Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK'o) veikloje, buvo pirmasis jo sekretorius. 1944 m. gestapo suimtas ir įkalintas. Iš Bayreutho (Vokietija) kalėjimo išlaisvintas amerikiečių kariuomenės 1945 m. Vokietijoje Bieliukas aktyviai dalyvavo LVLS, VLIK'o veikloje. 1951 m. persikėlęs gyventi į JAV apsigyveno New York mieste. Gyvendamas JAV tęsė veiklą VLIK'e, dalyvavo Bendro Amerikos lietuvių šalpos fondo (BALF'o), Lietuvos laisvės komiteto, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės

(PLB) veikloje. Buvo vienas iš Lietuvių rezistencinės santarvės organizatorių (1950 m.), aktyvus jos veikėjas. Gyvendamas ir aktyviai dalyvaudamas lietuvių išeivijos visuomeniniame, politiniame darbe, Bieliukas nepriėmė JAV pilietybės. Mirė 1992 m. kovo 10 d. New York. Bieliukas visą savo gyvenimą paskyrė Lietuvos išlaisvinimo darbui. Tam jis nepagailėjo nei jėgų, nei sveikatos, nei savo kuklių santaupų. Jo sukauptas archyvas perduotas VDU Išeivijos studijų centrui. Savo testamentu visą savo kuklų turą jis paliko PLB (uždarius PLB fondą, Broniaus Bieliuko vardo stipendijų fondu rūpinasi Lietuvių Fondas), kuriame buvo įsteigtas Broniaus Bieliuko vardo stipendijų fondas. Bieliukas visada tikėjo, kad Lietuva bus laisva šalis, kurioje turi dirbti išsilavinę žmonės. Bieliuko vardo fondo lėšos skiriamos Lietuvoje besimokančio jaunimo stipendijoms.

Surašymas Nr. 1

Atsakymas pažymėtuose langeliuose: AKVALANGAS.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI	
* Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, legalūs dokumentai. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.	* Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Tel. 708-691-6996.
* Moteris , gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo šeštadieniais ar įstaigų valymo darbo. Tel. 708-220-3202.	* Moteris , turinti dokumentus, vairuojanti, kalbanti angliškai, rusiškai, lenkiškai, lietuviškai, ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba rytais. Tel. 773-387-7232.
* Vidaus ir lauko dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.	* Vienam mėnesiui , vasario antroje pusėje, ieškau išsinuomoti butą Floridoje, prie Atlanto vandenyno. Tel. 630-334-2906.

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST” 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com
PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers”, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

**321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750**
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

**4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900**
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

www.draugas.org

A. Pemkus: „Jei Lietuva nekvies, sugrįžtančiųjų bus mažai“

Atkelta iš 7 psl. Kaip pastebėjo pašnekovas, šiemet buvo gana nedaug lietuvių verslininkų iš užsienio, ne-gausiai dalyvavo ir verslininkai iš Amerikos. Iš Jungtinių Valstijų gausiau dalyvavo vyresnės kartos investuotojai, kurie atsivežė vieną kitą savo pažįstamą. Trečią kartą vykusio PLEF naujovė – aktyviam jaunimui skirta diena, palietusi ypač aktualią akademinio jaunimo migracijos problemą. Atsivėrus sienoms, po pasaulį pabiro daugybė Lietuvos žmonių, gavusių išsilavinimą ir pradėjusių profesinę karjerą ar savo verslą užsienio šalyse.

A. Pemkaus nuomone, pagirtinas organizatorių noras pritraukti kuo daugiau jaunimo, tačiau Lietuvos valdžia turėtų daugiau dėmesio skirti iš Lietuvos išvykusiems gabiams, talentingiems žmonėms, savo puikiais pasiekimais verslo, inovacijų srityse išgarsėjusiems visame pasaulyje. Tokių turime ne vieną, tik apie juos neskubama garsiai kalbėti. Kaip vieną iš tokių A. Pemkus paminėjo Ilją Laurs – jo vadovaujama bendrovė „GetJar“ varžosi su tikrais šios srities milžinais – „Apple“, „Nokia“. Rinkoje pripažintas už savo idėjas I. Laurs yra kviečiamas skaityti paskaitas didžiausiose telekomunikacijų konferencijose ir dažnai būna cituojamas BBC, „Forbes“, „The New York Times“, „USA Today“ ir kitų žiniasklaidos priemonių. Pasaulio ekonomikos forumas „GetJar“ išrinko 2011 m. technologijos pioniere, o praėjusią savaitę I. Laurs skaitė pranešimą Davos vykusioje konferencijoje. Žurnalas „Times“ aprašė I. Laurs vadovaujamą „GetJar“ kaip vieną iš „10 naujų bendrovių, pakeisiančių jūsų gyvenimą“. Lietuvių suurtas ir valdomas didžiausias pasaulyje mobiliųjų programų ir žaidimų portalas „GetJar“ įsteigė padalinį Silicio slėnyje (JAV) – „GetJar“ tapo pirmąja lietuviška bendrove, įkūrusia biurą California valstijoje esančiame pasauliniame inovacijų ir informacinių technologijų „lopšyje“.

Kitas sėkmingos karjeros pavyzdys – bendrovės „Microsoft“ generalinis direktorius Baltijos šalims Mindaugas Glodas, kuris sėkmingai vadovauja didelės įmonės ofisui Lietuvoje. Pasak viešųjų ryšių specialisto, tokie žmonės palieka dalį verslo Lietuvoje ne dėl finansinių priežas-

čių, o vedami patriotinių paskatų. Norint, kad atsirastų daugiau tokių lietuvaikių, juos reikia kvieisti, skatinti jų investicijas. Turime džiaugtis ir lietuvių, puikiai atstovaujančių užsienio bendrovėms Lietuvoje, pasiekimais – tokie dalykai nuteikia viltingai, tačiau bendra Lietuvos rinka, A. Pemkaus nuomone, šiandien yra nervinga.

PLEF trūko vizijos

Žiniasklaidoje girdėjosi atsiliepi-mų, kad kurie PLEF dalyvavę užsienio verslininkai sakė negavę apčiuopiamos naudos, jie pasigedę daugiau diskusijų, kuriose būtų kalbama, ar apsimoka Lietuvoje vystyti verslą, kokios sritys patraukliausios užsienio investuotojams. „Nebūtina iš karto gauti konkrečią naudą, dažnai tiesiog verta pamatyti, kokia linkme vystosi verslas Lietuvoje, kokios nuotaikos vyrauja, – į tai atsakė viešųjų ryšių žinovas. – Reikia kalbėtis, kurios rinkos įdomiausios, kokios verslo sąlygos.“ Jo nuomone, kai kurie ryšiai, užsimezgę tokiuose renginiuose, tikrai vertingi. Tokie renginiai naudingi tiems, kurie dirba platesnėje rinkoje, tačiau, anot A. Pemkaus, PLEF trūko vizijos – vien tik ateiti pašnekėti apie savo verslą neužtenka. Jis forumo organizatoriams ICC darbuotojams minėjo, kad tokia renginyje reikėtų daugiau aštrumo, karštų diskusijų. Šįkart M. Glodas bandė įžiebt karštesnę diskusiją, užduoti aštresnius klausimus, tačiau tokioms diskusijoms nebuvo skirta pakankamai laisvės.

Nors Lietuvos žiniasklaidoje buvo skelbiama, jog PLEF „siūlys priemonės konkurencingai Lietuvai kurti“, tačiau A. Pemkus, kaip ir kiti forumo dalyviai, renginyje pasigedo valdžios atstovų, žmonių iš ministerijų – į kai kuriuos dalyvių klausimus taip ir nebuvo sulaukta atsakymo. Viešųjų ryšių specialisto nuomone, reikia, kad ir patys verslininkai būtų atkaklesni ir valdžios žmonėms sakytų: „Ne kviečiame, o reikalaujame, kad dalyvautumėte mūsų renginiuose.“

„Integrity PR“ vadovas mano, jog toks renginys turėtų vykti kas antri metai, tuomet būtų galima tikėtis pritraukti kuo daugiau dalyvių. Šiais metais PLEF vyks idėjų šalimi

ir ekonomikos stebuklu vadinamame Izraelyje, kuris gali būti puikiu pavyzdžiu Lietuvai, siekiančiai tapti Šiaurės Europos paslaugų ir inovacijų centru. Jau dabar aktyviai vyksta organizacinis darbas su Izraeliu ir tikimasi ne tik aktyvaus Lietuvos ir pasaulio lietuvių verslininkų dalyvavimo, bet ir gausaus Izraelyje gyvenančių litvakų pritraukimo.

Pilietybės klausimas buvo pradėtas svarstyti ne nuo to galo

A. Pemkus ne kartą Lietuvos žiniasklaidoje išsakė savo nuomonę apie pilietybę.

Jo nuomone, iš pat pradžių šis klausimas buvo pradėtas svarstyti ne nuo to galo. Visų pirma reikia, kad žmogus atsakytų, kokia yra jo pirma pilietybė. „Jeigu pirma – Lietuvos, tuomet tiek Konstitucijos pagalba, tiek valstybiniu mastu reikia nustatyti, kas mūsų valstybei šiuo atveju yra svarbu. Ar svarbu piliečiai, kurie išsibarstę po visą pasaulį, ar kažkokios baimės ir nuogastavimai? Kaip pavyzdys vėl galėtų būti Izraelis – prieš 50 metų ši šalis suvokė, kad reikia savo piliečius saugoti. Galima ginčytis, kad pilietybė nepadaro žmogaus geresniu piliečiu, tačiau tai žmonėms dažnai labai svarbu moraliu požiūriu. Nereikia pamiršti, kad įstatymu galima apriboti arba išplėsti pilietybės gavimo ir kitus su tuo susijusius klausimus. Dabar į vieną vietą suplakama žemės gražinimo, tarnybos kariuomenėje, medicininis paslaugų teikimo ir kiti reikalai. Peršasi išvada, kad kažkas bijo, jog gavę pilietybę žmonės balsuos ne taip. Juk yra įstatymai, apibrėžiantys tokius dalykus. Nuogastavimai, kad ims į Lietuvą plūsti žmonės iš Rytų, pagrįsti emocijomis, o ne logika – jeigu norės, atvyks ir be Pilietybės įstatymo“, – savo mintis dėstė Amerikos lietuvis.

A. Pemkui teko pilietybės klausimu kalbėtis su Konstitucinio teismo teisėju, kuris pateiktiems argumentams pritrūko kontrargumentų. Kalbantis su Seimo nariais, jie sakė „Žinome tavo nuostatą, ji teisinga“, bet vis tiek bando prieštarauti, įrodinėti savo tiesą. „Integrity PR“ vadovas praėjusią vasarą kartu su buvusia Seimo nare Nijole Oželyte, Seimo nariu Kazimieru Uoka dalyvavo Baltijos televizijos laidoje „Karštas vakaras“, kur buvo diskutuojama apie dvigubą pilietybę. Įdomu buvo išgirsti, kaip pasikeitė N. Oželytės nuomonė šiuo klausimu po jos apsilankymo Jungtinėse Valstijose. Ši diskusija dar kartą parodė, kad nuomonė pilietybės klausimu priklauso ir nuo to, kiek žmonės žino apie išeivijos gyvenimą, problemas.

Emigrantai neišvengia priekaištų

Pasak pašnekovo, apskritai lietuvių visuomenėje emigrantų įvaizdis neblogas, tačiau jie neišvengia kaltinimų ir priekaištų. „Naujesiems emigrantams atsirado kaltinimai dėl pabėgimo nuo atsakomybės, tėvynės išdavystės, atsirado pavydo nuoskaudų – yra žmonių, kurie pavydi, kad jums pasisekė išvažiuoti į užsienį“, – kalbėjo „Integrity PR“ valdybos pirmininkas.

„Lietuvoje formuojama bendra nuomonė, kad išvykusi jie – jau nebe lietuviai. O mintis, kad išvykusiems lietuviams pilietybė reikalinga tik

tam, kad atsiimtų tėvų arba senelių dvarus ar žemes, pasigirsta ne tik iš eilinio žmogaus lūpų“, – sakė A. Pemkus.

Jo manymu, dažnai Lietuvoje užmirštama, kad pasaulyje gyvena apie 5 milijonus lietuvių kilmės žmonių. Viešųjų ryšių specialisto teigimu, per 20 metų Lietuva praleido daug galimybių – atsisakė pagalbos, profesionalių patarimų iš užsienyje gyvenančių lietuvių. Siaurai domėtasi galimybe prisikviesti pasaulinio lygio lietuvių kilmės įžymybės. Tuo metu patys užsienio lietuviai mažai veikė Lietuvos vidaus politikoje, gana vangiai ieškojo Lietuvos problemų sprendimo.

Buvo įdomu sužinoti, ar daug A. Pemkaus pažįstamų lietuvių, mūsų šaliai atgavus nepriklausomybę, grįžo į Lietuvą. Anot jo, tarp grįžusių daugiau yra vyresnio amžiaus iš užsienio į tėvynę grįžusių gyventi, o Lietuvoje apsigyvenusius savo bendraamžius JAV lietuvių sakosi galįs suskaičiuoti ant rankų pirštų. Vienas tokių žmonių – iš California valstijos į Lietuvą persikėlęs Tadas Vizgirda, keletą metų ėjęs „Air Baltic“ viceprezidento ir vadovo Lietuvai pareigas, šiuo metu užimantis farmacijos bendrovės „AstraZeneca Lietuva“ generalinio direktoriaus kėdę. A. Pemkus paminėjo ir su žinių bagažu į tėvynę grįžusius Kamantus, su kapitalu sugrįžusius Miežilius, Kazickus, tačiau tokių pavyzdžių nėra daug.

Politika – lyg šachmatų žaidimas

Paklaustas, ar nežada eiti į politiką, A. Pemkus sakė, kad šiandieninis darbas, kuris atima nemažai laiko, kol kas neleidžia to daryti. Tačiau verslo konsultantas priduria: „Jeigu atsirastų judėjimas, jungiantis kelias politines partijas, susiburtų žmonės, iš tiesų norintys daryti esminius pokyčius valstybėje, – tuomet gal pagalvočiau.“ „Integrity PR“ vadovui kartais tenka prisidėti kuriant įstatymus – neseniai jis buvo darbo grupės, kuriančios įstatymą dėl neliečiamo kapitalo, narys. Toks įstatymas galioja daugelyje Vakarų valstybių – ir Tautos fondas, ir Lietuvių Fondas JAV savo veikloje remiasi tokiu įstatymu. „Politika – lyg šachmatų žaidimas, – įsitikinęs Amerikos lietuvis, – daug vietos joje užima lobizmas, daug ką nulemia politinio užnugario turėjimas. Be abejo, šie dėsniai galioja tiek Lietuvoje, tiek užsienyje.“

Ilgiau pragyvenus kitoje šalyje, tikimybė sugrįžti yra beveik nulinė

Jau beveik 20 metų Lietuvoje gyvenančio A. Pemkaus paklaustus, ar nežada kada grįžti į Ameriką, jis nesakė „ne“, bet prisipažino kol kas tokių planų neturintis: „Daug laiko atiduota kuriant verslą, užmezgant pažintis – viską mesti būtų sudėtinga. Be to, su žmona, kuri yra ir mūsų įmonės direktorė, auginame dvi dukras, kurios auga lietuviškoje aplinkoje. Mano namai ir ten, ir čia. Dėl grįžimo galiu pasakyti taip – psichologiškai yra tam tikri lūžio taškai. Jei žmogus per dvejus-trejus metus negrįžta, tai yra pirmas lūžis. Antras lūžis būna aštuntais, dešimtais metais. Ilgiau pragyvenus kitoje šalyje, tikimybė sugrįžti yra beveik nulinė. Be to, grįžimą atgal apsunkina rūpestis dėl vaikų mokslo, jų ateities.“ Į klausimą, ar galima tikėtis, jog daugės grįžtančių į Lietuvą, A. Pemkus atsakė, jog „jei Lietuva nekvies, sugrįžtančiųjų bus mažai.“

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

A † A
STASYS NARKUS

Mirė 2012 m. sausio 25 d., sulaukęs 93 metų.
Gyveno Clermont, FL.
Gimė Lietuvoje.
Nuliūdę liko: žmona Sofija; dukterys Ramona, Regina ir Luce bei jų šeimos, posūnis Dainotas ir podukra Irena su šeimomis; brolis Petras su šeima Lietuvoje ir mirusio brolio Juozo šeima, draugai ir pažįstami.
A. a. Stasys buvo vyras a. a. Elytės.
Velionis bus palaidotas Forest Lawn, Los Angeles, CA kapinėse.
Prašome draugus ir pažįstamus pasimelsti už velionio sielą.

Nuliūdusi šeima

Brangiam vyrui

A † A
FELIKSUI DAUKUI

Amžinybėn iškeliavus, mūsų mielai sesei RŪTAI ir jos šeimai reiškiame nuoširdžiausią seserišką užuojautą ir kartu liūdime.

„Verpsčių“ būrelis

KETURIASDEŠIMT PENKERIŲ
METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
LEOPOLDAS
KRUMPLIS

Mirė 1967 m. sausio 25 d. Tavęs pasigendame ir šiandien.

Sūnus su šeima

Negyvoji jūra kadaise buvo beveik išdžiūvusi

Negyvosios jūros dugną gręžę mokslininkai nustatė, kad dėl pasikeitusio klimato prieš 125 tūkst. metų ji buvo beveik visiškai išdžiūvusi. Jūros centre išgręžus 300 metrų gręžinį, mokslininkai paėmė nuosėdų mėginių, atskleidžiančių informacijos apie senovėje buvusias klimato sąlygas ne tik Negyvosios jūros regione, bet ir Arabijos bei Sacharos dykumų vietovėse, praneša „Jerusalem Post“.

„Manome, kad Negyvoji jūra yra pagrindinė vietovė, padėsianti atkurti ir nustatyti regioninius klimato svyravimus šioje Viduržemio jūros srityje“, – teigė Mordechai Stein iš Izraelio geologijos tarnybos ir Hebrajų universiteto. Anot jo, gauta informacija leis mokslininkams modeliuoti pasaulinio klimato šiltėjimo poveikį

ateityje.

Kol kas iš 250 metrų žemiau jūros dugno gylio paimtų mėginių tyrimas parodė, kad ten yra stori druskos, padengtos uolienų gabaliukais, sluoksniai. Anot tyrėjų, šis sluoksnis susidarė periodu, kai jūra buvo beveik visiškai išdžiūvusi. „Tam, kad nusėstų toks storas sluoksnis druskos, toje vietoje turėjo būti labai sausa – nebūti jokio gėlo vandens maitinimo. O akmenėliai ant druskos mums pasako, kad kranto linijos nebuvo labai toli“, – aiškino M. Stein.

Šie radiniai turėtų būti perspėjimas dėl dabartinės Negyvosios jūros, esančios 426 metrais žemiau jūros lygio, būklės ir besitęsiančio seklėjimo.

Lrt.lt

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!
„Draugą“ atmintime savo testamentu.

A † A
EDWARD M. APKE

Mirė 2012 m. sausio 25 d.
Gyveno Evergreen Park, IL.
Gimė 1943 m. kovo 24 d. Čikagoje.
Nuliūdę liko: žmona Birutė Juozėnaitė Apke; sūnus Alexander E. Apke su žmona Anna Munoz; duktė Audra D. Apke; brolis Tom su žmona Ginny ir šeima; teta Helen Konewitch ir sūnus Mark; daug pusbrolių ir pusseserių.
A. a. Edward bus pašarvotas sekmadienį, sausio 29 d. nuo 2 v. p. p. iki 7 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.
Laidotuvės įvyks pirmadienį, sausio 30 d. 9:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur a. a. Edward bus palydėtas į Most Holy Redeemer bažnyčią, Evergreen Park, IL, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Kviečiame artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
JONAS LEONAVIČIUS

Mirė 2012 m. sausio 23 d., sulaukęs 89 metų amžiaus.
Velionis į Ameriką atvyko 1950 ir daug metų gyveno Dearborn, MI.
Giliame liūdesyje liko: dukra Silvija ir žentas Amilio Fabbi, vaikaitė Alexandra Petra; sūnus Robertas Leonavičius, vaikaitis Christopher; dukra Viktorija ir žentas dr. David Kowal; dukra Laura ir žentas Timothy Hicks.
Po gedulingų šv. Mišių sausio 28 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje, velionis buvo palaidotas Grand Lawn kapinėse šalia savo žmonos a. a. Biruta Leonavičienės.
Ilsėkis ramybėje.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Yolanda M. Zaparackienė tel. 313-554-1275

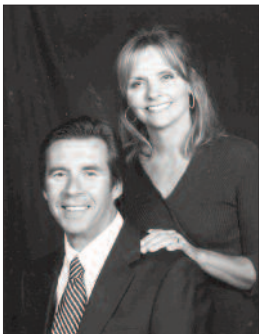
PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Socialinių reikalų skyrius** Lemont maloniai kviečia sausio 25 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į filmų popietę. Bus rodomas dokumentinis filmas apie vieną žymiausių XVIII ir XIX amžių Žemaitijos religinių ir švietimo centrų, miestelį Žemaičių Kalvariją ir jo apylinkes (II dalis). Filmai rodomi PLC skaitykloje, šalia Bočių menės.

■ **Švč. Mergelė Marijos Gimimo** parapijos bažnyčioje šv. Mišios už Palaimintąjį Jurgį Matulaitį bus aukojamos šeštadienį, sausio 28 d. 4 val. p. p. ir sekmadienį, rugsėjo 29 d. 10:30 val. r. Kviečiame dalyvauti!

■ **Vasario 1–29 dienomis** Woodridge miestelio bibliotekoje (3 Plaza Dr., Wood-

ridge, IL) vyks Genutės Markauskienės fotografijos darbų paroda. Susitikimas su autore vyks vasario 11 d. nuo 1 val. p. p. iki 3 val. p. p. Autorės darbai skaitytojams pažįstami iš lietuviškose parduotuvėse parduodamų fotografijos atvirukų.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) penktadienį, vasario 10 d. 7 val. v. Sibiro tremtinė Irena Valaitis skaitys savo eiles ir pasidalins prisiminimais. Aktorė Audrė Budrytė skaitys dar niekur neskelbtus tremtinių eilėraščius, kuriuos dr. Audrius Plioplys surado tarp tremtinių laiškų, siųstų Julijai Lipčiūtei Gečienei, gyvenusiai Kanadoje. Eilėraščių rankraščiai yra rodomi parodoje „Nepalaužta viltis“.

■ **Pianistės Aleksandros Žvirblytės** ir smuikininkės Lindos Veleckytės koncertus „Aukštinės stygos“ vyks sekmadienį, balandžio 29 d., 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Į labdaros koncertą visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

Aukštos indėlių palūkanos

2 proc. trejiems metams terminuoti indėliai, 2.5 proc. trejiems metams IRA terminuoti indėliai
California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, California
Tel. **310-828-7095**
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Maironio lituanistinei mokyklai reikalingas/a švietimo gairių koordinatorė/ius

Reikalavimai:

- Pedagoginis išsilavinimas
- Ne mažiau kaip 5 metai pedagoginio patyrimo
- Ne mažiau kaip 2 metai pedagoginio patyrimo JAV lituanistinėje mokykloje
- Gairių rašymo ir koordinavimo patirtis
- Projektų rašymo patirtis

Pareiškimus ir curriculum vite(resume) siųsti Maironio lituanistinės mokyklos direktorei Svajonei Kerelytei (skerelyte@maironis.org)

TEATRALIZUOTAS MENO, LITERATŪROS IR CHORINĖS MUZIKOS VAKARAS PAGAL JUSTINO MARCINKEVIČIAUS KŪRYBĄ DALYVAUJA LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS „DAINAVA“, ČIKAGOS LIETUVIŲ MENININKAI, AKTORIAI, MUZIKANTAI

2012 M. VASARIO 4 D. 7 VAL. V.

MENO PARODA 6 VAL. V.

LEMONT HIGH SCHOOL PERFORMING ARTS CENTER, 800 PORTER STREET, LEMONT, IL

Bilietai iš anksto – \$25, koncerto dieną – \$30, jaunimui iki 17-kos metų – \$15
(Nerekomenduotina vaikams iki 9 m.)

Internetu www.dainava.us, „Seklyčia“ 2711 W. 71st St., Chicago, IL
Pasaulio lietuvių centras 14911 W. 127th St., Lemont, IL

sk. 047523

Švęskime Lietuvos Nepriklausomybę!

Sekmadienį, vasario 12 d., 1 val. popiet
Jaunimo Centro didžiojoje salėje
5620 S. Claremont Ave
Chicago, Illinois 60636

Pagrindinis kalbėtojas
Andrius Anužis

MENINĖ PROGRAMA

Agnė Radzevičiūtė, pianistė
Barbora Valiukevičiūtė, smuikininkė

Amerikos Lietuvių
Taryba

Šiaurės Amerikos Lietuvių
Studentų Sąjunga

Lietuvos Respublikos
Generalinis Konsulatas
Čikagoje

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolas

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Lietuvos Našlaičių Globos komitetas praneša, kad sausio mėn. aukojo: **\$1,500** – Rima ir John Bacanskas, Hillsboro Beach, FL. **\$1,200** – Nemira Šumskienė, Chicago, IL. **\$400** – Ruth ir John Juodikis, Palos Hills, IL. **\$300** – Jeanette ir Richard Merion, West Chester, PA; Mary ir Scott Fisher, North Wales, PA; Vytautas Šarka, Cashiers, NC. **\$150** – Kathleen D. Daniels, Drexel Hill, PA; Juozas Kazlauskas, Oak Lawn, IL; Teresė ir Algimantas Gečiai, Huntingdon Valley, PA; Regina ir Richard D. Šlepetys, Brick, NJ. **\$100** – a. a. **Elenos ir Jono Dubickų** atminimui aukoja Jean ir Joseph Daubenass, Paradise Valley, AZ. **\$60** – Helena A. Vredenburgh, Fort Collins, CO. Lietuvos Našlaičių Globos komitetas taria visiems rėmėjams nuoširdų ačiū už Jūsų nenuilstamą paramą Lietuvos vai-

kams. Lai Dievulis suteikia Jūsų širdims džiaugsmo už Jūsų gerus darbus. **Lietuvos Našlaičių Globos komitetas (Lithuanian Orphan Care), Fed Tax ID #35-412419, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 773-476-2655.**

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Jonas ir Ona Treškos **\$25**, Birutė Pocius **\$50** a. a. Irenos Veblaitienės atminimui, Gražina Kriaučiūnienė **\$330**; vaikų metinei paramai Liudas Kiršteinis **\$1,440**, Laura Lauciūtė **\$360**. Labai ačiū. „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275 arba (630) 243-6435, tinklalapis: www.sunlightorphanaid.org

www.draugas.org